

Kvalitetsgranskningsrapport 2021

Granskningsrapport | 2022

Myndigheten för yrkeshögskolan

Diarienummer: MYH 2021/6540

ISBN: 978-91-89163-45-4

Västerås 2021

Förord

Denna rapport riktar sig till utbildningsanordnare som bedriver utbildning inom yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning och tolkutbildning inom folkbildningen. I rapporten presenterar Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) det samlade resultatet av de kvalitetsgranskningar myndigheten genomfört 2021.

I år publicerar vi för första gången en samlad rapport innehållande resultat från genomförda kvalitetsgranskningar inom yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning och tolkutbildning inom folkbildningen. Vi redovisar även några av de kvalitetsfrämjande insatser som myndigheten genomfört till följd av de tidigare erfarenheter och iakttagelser vi gjort i samband med kvalitetsgranskningar. Vår förhoppning är att en samlad rapport med resultat från granskning av samtliga utbildningsformer kan göra att utbildningsanordnare får än mer inspiration och kan dra lärdomar från varandra i sitt kvalitetsarbete.

Rapporten är tänkt att bidra till att utveckla kvaliteten i utbildningarna och fungera som vägledning och ge stöd i arbetet med att bedriva utbildning med hög och jämn kvalitet. Därför finns det flera tips och idéer i rapporten som kan fungera som goda exempel även i andra utbildningar. Under året har utbildningsanordnare, studerande, arbetsliv och andra medverkande i utbildningarna såväl som myndigheten ställts inför många utmaningar på grund av covid-19-pandemin. Under stora delar av året har både utbildningar inom berörda utbildningsformer och myndighetens granskningar bedrivits på distans. Myndigheten har tagit hänsyn till genomförda förändringar men försökt att kvalitetsgranska utbildningarna så som de var planerade före pandemin.

Jag hoppas och tror att rapporten kommer att främja utbildningsanordnares viktiga arbete för att både arbetsliv och individer ska få den kompetens de behöver för att kunna växa och utvecklas.

Hässleholm i januari 2022

Inger Nordahl

Enhetschef vid Enheten för kvalitetsgranskning och utbildningsfrågor

Sammanfattning

Under 2021 har myndigheten genomfört 105 fördjupade kvalitetsgranskningar och 154 uppföljande kvalitetsgranskningar av utbildningar inom yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning och tolkutbildning inom folkbildningen. I den här rapporten sammanfattar vi våra samlade iakttagelser från samtliga kvalitetsgranskningar.

Metoderna för kvalitetsgranskning är kvalitativa metoder som syftar till att bidra till utbildningsanordnarens arbete med att ha hög kvalitet och goda resultat i pågående utbildningar. I denna rapport beskriver vi flera goda exempel som förhoppningsvis kan fungera som lärande för andra. Vi lyfter även fram utvecklingsområden i utbildningarna, som ur vissa avseenden är gemensamma för utbildningsformerna.

Denna rapport visar att kvaliteten i de utbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning över lag är hög, oavsett utbildningsform. Vi kan se att ett väl fungerande kvalitetsarbete är en viktig framgångsfaktor för hög kvalitet, likaså ett lärande som ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål. Inom samtliga utbildningsformer kan vi också se många goda exempel där arbetsliv eller andra aktörer i samhället medverkar i genomförandet på ett sätt som stärker kvaliteten i utbildningarna. När det gäller utvecklingsområden kan vi även där se vissa förbättringsområden som återkommer inom samtliga utbildningsformer – exempelvis hur utbildningsanordnare tar tillvara synpunkter från studerande och andra berörda i syfte att utveckla utbildningen. En annan utmaning handlar om breddad rekrytering och arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

Nästan alla utbildningsanordnare som har fått identifierade förbättringsområden i en fördjupad kvalitetsgranskning har påbörjat ett arbete för att utveckla utbildningen utifrån området, när myndigheten kommer tillbaka och följer upp arbetet i uppföljande kvalitetsgranskning. I flera utbildningar har anordnarna dessutom kommit så långt att området inte längre anses vara ett förbättringsområde. I den här rapporten framgår också att vissa förbättringsområden är lättare att åtgärda än andra. Dessutom att vissa förbättringsområden tar längre tid att åtgärda än andra.

Myndigheten arbetar kontinuerligt med att dra nytta av erfarenheter och lärdomar från genomförda kvalitetsgranskningar, i syfte att främja kvaliteten inom alla utbildningsformer. I rapporten redogör vi för några av de kvalitetsfrämjande insatser som utbildningsanordnare kunnat ta del av under året. Exempelvis har vi tagit fram ett självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete inom konst- och kulturutbildning.

I det fortsatta arbetet med kvalitetsfrämjande insatser kommer vi använda denna kvalitetsgranskningsrapport som utgångspunkt, eftersom den pekar ut både utvecklingsområden och väl fungerande områden. Syftet med att beskriva goda exempel i rapporten är att utbildningsanordnare inom samtliga utbildningsformer ska kunna dra lärdom av dessa och få inspiration till sitt eget kvalitetsarbete.

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	2
1 Inledning	5
1.1 Delvis förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin	5
1.1.1 Utbildningarna har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer	5
2 Fördjupad kvalitetsgranskning	5
2.1 Metod för fördjupad kvalitetsgranskning.....	5
2.2 Urval av utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning	6
2.3 Yrkeshögskolan	6
2.3.1 Ledningsgruppens arbete.....	8
2.3.2 Lärande	9
2.3.3 Lärande i arbete	11
2.3.4 Kvalitets- och värdegrundsarbete.....	12
2.4 Konst- och kulturutbildningar.....	13
2.4.1 Lärande	14
2.4.2 Utveckling och förbättring.....	15
2.4.3 Syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål	15
2.5 Tolkutbildningar inom folkbildningen	17
2.5.1 Lärande	17
2.5.2 Arbete med validering	17
2.5.3 Samverkan	18
2.5.4 Kvalitetsarbete	18
2.5.5 Värdegrundsarbete	18
2.6 Utbildningsanordnarnas synpunkter på fördjupad kvalitetsgranskning 2021	19
2.6.1 Yrkeshögskolan.....	19
2.6.2 Konst- och kulturutbildning	20
2.6.3 Tolkutbildningar inom folkbildningen	20
3 Uppföljande kvalitetsgranskning	21
3.1 Metod för uppföljande kvalitetsgranskning	21
3.2 Urval.....	21
3.3 Utbildningsanordnare arbetar med att utveckla kvaliteten i utbildningarna mellan fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning	21
3.4 Vanligare med förbättringsområden inom vissa kvalitetskriterier	22
3.4.1 Yrkeshögskolan.....	22
3.4.2 Konst- och kulturutbildning	23
3.4.3 Tolkutbildningar inom folkbildningen	24
3.5 Utbildningsanordnarnas synpunkter på uppföljande kvalitetsgranskning 2021	25
3.5.1 Yrkeshögskolan.....	25
3.5.2 Konst- och kulturutbildning	25
3.5.3 Tolkutbildningar inom folkbildningen	26
4 Riksrevisionens granskning av yrkeshögskolan	26
5 Tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med resultat och effekt inom yrkeshögskolan.....	27
6 Kvalitetsfrämjande insatser.....	27

6.1	Kvalitetstriangeln inom yrkeshögskolan	28
6.2	Självvärdering som ett stöd för utbildningsanordnarnas arbete med kvalitet	29
6.2.1	Självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete inom yrkeshögskolan	30
6.2.2	Självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete inom konst- och kulturutbildning	31
6.2.3	Självvärderingsverktyg för kvalitetssäkring av validering	31
6.3	Stödmaterial för jämställdhet.....	31
7	Framåtblick 2022	32
7.1	Under 2022 planerar vi att genomföra cirka 285 kvalitetsgranskningar.....	32
7.1.1	Formerna för fördjupad kvalitetsgranskning påverkas fortsatt av coronapandemin	32
7.2	Kvalitetsfrämjande insatser	32
8	Litteraturförteckning	34
Bilaga 1: Fördjupade kvalitetsgranskningar 2021		35
	Yrkeshögskolan.....	35
	Konst- och kulturutbildningar	37
	Tolkutbildningar inom folkbildningen	38
Bilaga 2: Uppföljande kvalitetsgranskningar 2021		38
	Yrkeshögskolan.....	38
	Konst- och kulturutbildningar	42
	Tolkutbildningar inom folkbildningen	42
Bilaga 3: Fastställda kvalitetskriterier 2021 som kvalitetsgranskningar utgår från		43
	Yrkeshögskolan.....	43
	Konst- och kulturutbildningar	43
	Tolkutbildningar inom folkbildningen	43
Bilaga 4: Enkätfrågor efter fördjupad respektive uppföljande kvalitetsgranskning		44
	Fördjupad kvalitetsgranskning.....	44
	Uppföljande kvalitetsgranskning.....	44

1 Inledning

Enligt förordning (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten granska kvaliteten inom yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning och tolkutbildningar inom folkbildningen. Myndigheten ska också sammanfatta och publicera resultaten av sitt arbete med kvalitetsgranskning. Det främsta syftet med kvalitetsgranskningarna är att bidra till utbildningsanordnarnas arbete med att ha hög kvalitet och goda resultat i pågående utbildningar. I den här rapporten sammanfattar vi våra iakttagelser från de genomförda kvalitetsgranskningarna och de kvalitetsfrämjande insatserna under 2021. Vi blickar också framåt och beskriver arbetet som planeras 2022.

Rapporten omfattar iakttagelser från kvalitetsgranskningar inom samtliga utbildningsformer myndigheten ansvarar för – yrkeshögskoleutbildningar, konst- och kulturutbildningar och tolkutbildningar inom folkbildningen.

1.1 Delvis förändrade arbetssätt med anledning av coronapandemin

År 2021 har precis som 2020 varit ett speciellt granskningsår med anledning av coronapandemin och myndighetens arbetssätt har delvis behövt anpassas. Under delar av året har många utbildningar bedrivits helt eller till viss del på distans, trots att de från början planerats i platsbunden form. Även utredarna som arbetar med kvalitetsgranskning har arbetat hemifrån under stora delar av 2021. I stor utsträckning har granskningsbesök på plats hos utbildningarna ersatts med intervjuer på distans med verktyg som Zoom eller Teams.

1.1.1 Utbildningarna har följt Folkhälsomyndighetens rekommendationer

Förutsättningarna att bedriva utbildning har under året påverkats av regeringens och Folkhälsomyndighetens restriktioner och rekommendationer för att minska smittspridningen. Den 1 juni 2021 upphörde Folkhälsomyndighetens allmänna råd att gälla rörande att utbildningar för vuxna bör erbjuda distansundervisning. Det innebar att utbildningarna hade möjlighet att återgå till undervisning på plats, i den mån det var möjligt med hänsyn till rådande smittspridning.

För utbildningar som startat efter 1 juni 2021 har myndighetens rekommendationer varit att anpassningar ska undvikas så långt möjligt. Myndigheten har dock accepterat anpassningar av pågående utbildningar i de fall undervisningen inte kunnat genomföras enligt gällande planer i början av hösten 2021 till följd av smittorisken. I de fall utbildningsanordnare behövt göra eventuella anpassningar till följd av coronapandemin i genomförandet har myndigheten i sin kvalitetsgranskning tagit hänsyn till hur det dokumenterats och kommunicerats med berörda i utbildningen.

2 Fördjupad kvalitetsgranskning

I detta kapitel redogör vi för resultaten av de fördjupade kvalitetsgranskningarna 2021. Inledningsvis beskriver vi metoden för fördjupad kvalitetsgranskning. Därefter analyserar vi resultaten utifrån vad vi över lag har bedömt fungerar bra respektive vad vi över lag har bedömt kan utvecklas utifrån årets urval av utbildningar. I kapitlet beskriver vi även goda exempel, som kan vara vägledande i arbetet med att bedriva utbildning med hög och jämn kvalitet.

2.1 Metod för fördjupad kvalitetsgranskning

Metoden för fördjupad kvalitetsgranskning innebär att två utredare granskar kvaliteten i en utbildning utifrån de fastställda kvalitetskriterierna (se bilaga 4). Metoden är

densamma för samtliga utbildningsformer. Granskningen utgår från dokument som utbildningsanordnaren skickar in till myndigheten, dokument som redan finns i myndighetens system och intervjuer med de berörda i utbildningen. Utredarna genomför intervjuer med utbildningsanordnare, ledningsgrupper, utbildare och studerande (benämnt deltagare i tolkutbildningar). Därtill skickar myndigheten ut enkäter till studerande och deltagare (och till LIA-handledare i granskning av yrkeshögskoleutbildningar). Intervjuerna genomförs vanligtvis i utbildningsanordnarens lokaler. Men coronapandemin har inneburit att metoden har anpassats genom att intervjuerna i de flesta granskningar 2021 har genomförts på distans.

Fördjupad kvalitetsgranskning avslutas genom att utbildningsanordnaren får en rapport och ett beslut. I rapporten framgår hur väl utbildningen lever upp till respektive kvalitetskriterium, som kan förstås som ett "idealtillstånd". Beslutet innehåller en samlad bedömning av kvaliteten i utbildningen.

Processen från myndighetens intervjuer till slutlig rapport med beslut är i genomsnitt sju veckor. Utbildningsanordnaren ges alltid tillsammans med ledningsgruppen¹ möjlighet att faktagranska en preliminär version av rapporten innan myndigheten avslutar kvalitetsgranskningen med ett beslut.

2.2 Urval av utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning

Under 2021 har myndigheten genomfört 105 fördjupade kvalitetsgranskningar inom samtliga utbildningsformer.

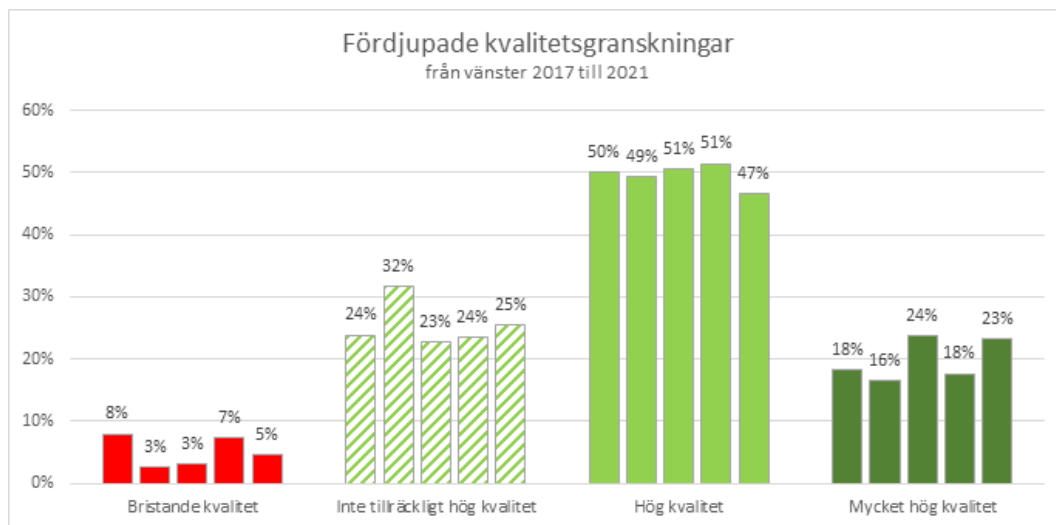
Urval av utbildningar som ska kvalitetsgranskas genomförs med utgångspunkt i en behovsanalys och avser enskilda utbildningar. För 2021 valde vi pågående utbildningar som inte har haft fördjupad kvalitetsgranskning.

I urvalet har vi också beaktat när vi beräknar att utbildningsanordnaren eventuellt kommer att skicka in en ansökan om att fortsätta bedriva utbildningen.

2.3 Yrkeshögskolan

En stor del av de utbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021 uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier. Vid den fördjupade kvalitetsgranskningen gör myndigheten en sammanfattande bedömning av utbildningens kvalitet. Bedömningen uttrycks med fyra skalsteg: mycket hög kvalitet, hög kvalitet, inte tillräckligt hög kvalitet och bristande kvalitet.

¹ I konst- och kulturutbildningar kan en styrelse ha motsvarande uppdrag enligt 18 § förordning (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar. För tolkutbildningar inom folkbildningen finns inga ledningsgrupper. Där ges utbildningsanordnaren möjlighet att faktagranska en preliminär version av rapporten.

Figur 1. Samlad bedömning av yrkeshögskoleutbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning 2017–2021

Liksom tidigare år har myndigheten bedömt att den största andelen, närmare bestämt 70 procent av de granskade utbildningarna har hög eller mycket hög kvalitet, medan 25 procent inte har tillräckligt hög kvalitet vid tidpunkten för den fördjupade kvalitetsgranskningen. Inte tillräckligt hög kvalitet innebär att myndigheten bedömer att det finns områden som behöver utvecklas för att nå upp till hög kvalitet, och att det är möjligt för utbildningsanordnaren att genomföra de åtgärder som behövs inom rimlig tid.

Av de utbildningar som granskades under 2021 bedömdes 5 procent ha bristande kvalitet. I dessa fall bedömde myndigheten att det är osäkert om de åtgärder som behövs kan genomföras inom rimlig tid.

Ett kriterium som i år som sticker ut som ett särskilt väl fungerande område i nästan alla utbildningar handlar om att ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet som utbildningen är tänkt att leda till. I en stor del av utbildningarna säkerställer ledningsgruppen också stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

När det handlar om lärandet i de utbildningar som granskats har de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning till stor del rätt kompetens. Likaså har myndigheten bedömt att LIA är en väl fungerande del i de flesta utbildningar.

Från årets granskade utbildningar finns därtill flera föredömliga exempel på hur ledningsgrupper och utbildningsanordnare fokuserar på ständiga förbättringar i sitt kvalitetsarbete. Men vi har också identifierat förbättringsområden i merparten av dessa utbildningar. Förbättringsområden är i sig inte något negativt utan en del av syftet med metoden – fördjupad kvalitetsgranskning är tänkt att bidra till att utveckla kvaliteten i en enskild, pågående utbildning. Att identifiera förbättringsområden är en viktig del av att jobba med ständiga förbättringar i ett systematiskt kvalitetsarbete. I flera utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021 har vi bedömt att ledningsgruppen kan utveckla sitt arbete för att ta ytterligare ansvar för utbildningens utveckling och i större utsträckning svara för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Ett vanligt förekommande förbättringsområde är också att anordnarna tillsammans med sin ledningsgrupp behöver utveckla hur de arbetar för att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

2.3.1 Ledningsgruppens arbete

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från granskningsområdet ledningsgruppens arbete. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar när det gäller ledningsgruppens arbete.

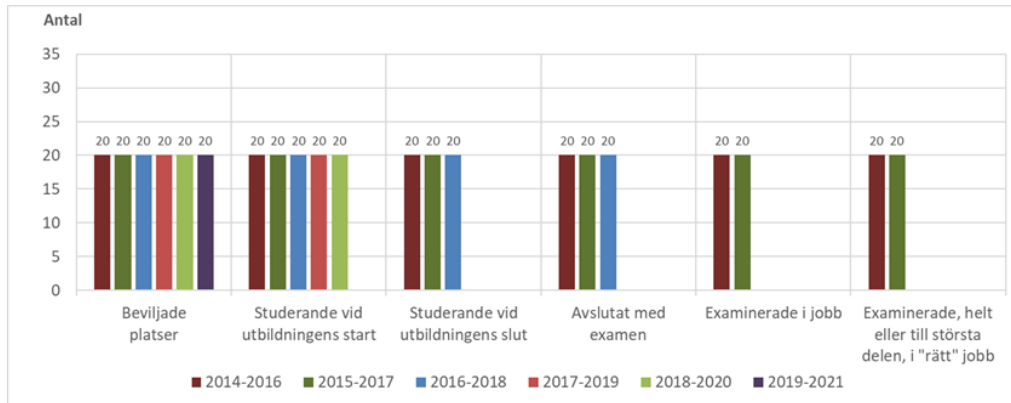
Myndigheten har i stor utsträckning bedömt att de utbildningar som granskats har en ledningsgrupp med ledamöter som har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet. I bara fem av 86 utbildningar har myndigheten bedömt att ledamöternas kunskap om kompetensbehoven behöver utvecklas. I de flesta utbildningar säkerställer ledningsgruppen också stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Exempelvis har myndigheten bedömt att ledningsgruppen för en utbildning till fiske- och jaktguide i Forshaga arbetar särskilt föredömligt med att säkerställa utbildningens arbetslivsanknytning. Flera av de företag som är representerade i ledningsgruppen bidrar med omfattande utrustning i undervisningen på ett föredömligt sätt, både fiskeutrustning och elektronik, vilket är avgörande för att göra utbildningen mycket väl försedd med den utrustning som behövs. Detta lyfts också fram som en styrka av de studerande i utbildningen. Därtill bidrar arbetslivsrepresentanterna till arbetslivsanknytningen på annat sätt genom föreläsningar och studiebesök. Ett av företagen bjuder årligen de studerande till en vecka med utbildningsmoment och praktiskt fiske. Resultatet av denna medverkan, i form av stark arbetslivsanknytning, har bidragit till myndighetens bedömning att ledningsgruppen har reellt inflytande över utbildningen i sin helhet och ser till att den motsvarar de krav som ställs på yrkesrollen.

I flera fall har myndigheten bedömt att ledningsgruppen kan utveckla hur de arbetar för att ta ansvar för utbildningens utveckling och på vilket sätt de svarar för att ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivs. Det handlar bland annat om att myndigheten i en del granskningar sett att ledningsgruppen i större utsträckning kan diskutera och analysera utbildningens genomströmning, resultat och effekt. Diskussionerna och analyserna bör utgå från underlag från utvärderingar och uppföljningar såväl som statistik om utbildningens genomströmning och resultat. Med genomströmning och resultat avses hur många studerande som påbörjar utbildningen, når examen och därefter ett jobb samt hur många av dessa som hamnat i helt eller till största delen i ett jobb som överensstämmer med utbildningen.

I figur 2 finns ett malldiagram över en utbildnings resultat och effekt. I varje kvalitetsgranskning lägger myndigheten in utbildningsuppgifter i ett sådant diagram. Detta för att använda diagrammet som ett underlag i intervjuerna med ledningsgruppen och utbildningsanordnaren.

Som utbildningsanordnare kan det vara fruktbart att använda ett sådant diagram som underlag till ledningsgruppens strategiska diskussioner, analyser och beslut inom utbildningens kvalitetsarbete. I diagrammet finns sex olika mått – antal beviljade utbildningsplatser, antal studerande vid utbildningens start, antal studerande vid utbildningens slut och antal studerande med examen. Sex månader efter examen gör utbildningsanordnaren en undersökning för att ta reda på antal examinerade i jobb (anställd eller driver eget företag) och hur många av dessa som helt eller till största delen är i "rätt" jobb. Med rätt jobb avses som tidigare nämnt verksamma inom området som utbildningen är riktad mot.

Figur 2. Malldiagram över en yrkeshögskoleutbildnings genomströmning och resultat

Myndigheten upplever att de frågor som ställs i kvalitetsgranskningsintervjuer om hur arbete sker med utbildningarnas resultat och genomströmning gör att många ledningsgrupper fäster ytterligare uppmärksamhet kring vikten av detta. Myndighetens erfarenhet av genomförda kvalitetsgranskningar är att underlag om utbildningarnas effekt i arbetslivet kan få ännu större utrymme i kvalitetsarbetet, och att många ledningsgrupper får upp ögonen för detta i samband med kvalitetsgranskningen.

Därtill kan flera ledningsgrupper för de granskade utbildningarna bli bättre på att tillsammans med utbildningsanordnaren kontinuerligt se över kvalitetsarbetets inriktning, utformning och genomförande. Detta för att ledningsgruppen ska kunna svara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete i utbildningen.

Myndigheten har också identifierat goda exempel när det gäller hur ledningsgrupper arbetar med utbildningens utveckling, uppföljning av utbildningens resultat och effekt och hur de svarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. I en utbildning till vårdadministratör i Jönköping har myndigheten bedömt att ledningsgruppen tillsammans med utbildningsanordnaren arbetar föredömligt med uppföljning och utvärderingar inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Det är utbildningsanordnaren som utför och sammanställer uppföljningar och utvärderingar, som sedan presenteras för ledningsgruppen. Ledningsgruppen får regelbundet information om eventuella avhopp, antalet sökande till utbildning, examinerade och examinerade i jobb. Detta sker löpande och framgår av ledningsgruppsprotokollen. Förutom detta följs även studerandes etablering på arbetsmarknaden upp tre år efter avslutad utbildning. På så sätt kan ledningsgruppen följa hur väl utbildningens innehåll svarar mot arbetslivets kompetensbehov både på kort och längre sikt. Detta får följden att uppföljning av både genomförandet och utbildningens resultat och effekt blir en del av kvalitetsarbetet.

2.3.2 Lärande

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från granskningsområdet lärande. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar.

I en stor majoritet av de utbildningar som myndigheten har granskat, 81 av 86, har bedömningen varit att de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens. I samtliga 86 utbildningar som granskats i fördjupad kvalitetsgranskning har myndigheten bedömt att undervisande personal har relevanta och aktuella ämneskunskaper.

Inför 2021 valde myndigheten att se över hur fördjupad kvalitetsgranskning ska fånga upp anordnarnas arbete med tillgänglig undervisning på ett mer tydligt sätt än tidigare. Detta eftersom undervisningen inom yrkeshögskolan ska vara tillgänglig för alla, oavsett om studerande har en funktionsnedsättning eller behov av särskilt pedagogiskt stöd. Det handlar dels om att undervisningen ska utformas universellt från första början för att den ska passa alla i största möjliga utsträckning, dels om att stödinsatser och anpassningar ska erbjudas de studerande som är i behov av detta. Bland de utbildningar som granskats 2021 har myndigheten bedömt att de allra flesta utbildningsanordnare tar hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning och dessutom gör aktiva åtgärder för att tillgodose individuella behov. I de granskade utbildningarna finns i hög utsträckning möjlighet att anpassa inlärningsmetoder och kunskapskontroller. Likaså har de flesta utbildningsanordnare rutiner för att identifiera studerande som har behov av olika former av stöd. En stor majoritet av anordnarna säkerställer också att stödinsatser och individuella studieupplägg planeras, genomförs och dokumenteras.

I en utbildning till lokförare i Nässjö har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren arbetar föredömligt med att ta hänsyn till studerandes olika förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning. Av myndighetens granskning framgår att samtliga berörda i utbildningen, inte minst de studerande, menar att utbildningsanordnaren tar stor hänsyn till studerandes olika förutsättningar, oavsett tidigare erfarenhet och bakgrund. Genomförandet i utbildningen har stort individuellt fokus och det finns goda möjligheter för studerande att vända sig till undervisande personal för frågor eller förtydliganden, inom ramen för ordinarie undervisning. I detta fall är utbildningsanordnaren öppen från utbildningens början med att alla studerande erbjuds extra stöd, vilket minskar behovet av särskilda individuella anpassningar eller insatser senare under utbildningen. Om det ändå skulle uppstå behov av att anpassa inlärningsmetoder eller kunskapskontroller har utbildningsanordnaren beredskap för detta. Det kan exempelvis handla om muntlig examination i stället för skriftlig. Myndigheten har bedömt att detta resulterat i goda förutsättningar att nå utbildningens mål för alla studerande.

I många av de granskade utbildningarna tillämpas ett lärande som integrerar teori, färdighetsträning och reflektion. I en utbildning till Front End Developer i Stockholm har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren arbetar föredömligt med att integrera teori, färdighetsträning och reflektion i genomförandet. Även om en kurs har ett teoretiskt fokus, snarare än praktiskt, förtydligar och kommunicerar undervisande personal för de studerande varför kursen är viktig i utövandet av yrkesrollen och hur det tar sig uttryck i praktiken. På så sätt tydliggörs hur utbildningens olika delar stämmer överens med utbildningens mål, och varför de kunskaper, färdigheter och kompetenser som kurserna lär ut är viktiga i en framtida yrkesroll för de studerande. Detta har gjort att samtliga involverade är medvetna om hur utbildningens olika kurser och moment tillsammans leder till utbildningens mål.

I 16 av de 86 utbildningar som granskats har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren i större utsträckning behöver ansvara för att det finns ett pedagogiskt ledarskap som stödjer och leder den undervisande personalen. Det kan exempelvis handla om att utse en person som har detta ansvar, eller tydliggöra för samtliga involverade vem denna person är. Detta för att säkerställa en pedagogik som under hela genomförandet ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

I en utbildning till psykiatrispecialiserad undersköterska/vårdare/stödpedagog i Kramfors har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren arbetar med det pedagogiska ledarskapet på ett föredömligt sätt. I utbildningen ser utbildningsledaren till att samtliga utbildare är väl insatta i utbildningens upplägg och att de olika kursernas innehåll hänger samman på ett tydligt sätt. Detta har bidragit till myndighetens bedömning att det finns ett väl fungerande pedagogiskt ledarskap, som bidrar till att undervisningen ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

2.3.3 Lärande i arbete

I detta avsnitt presenterar vi våra iakttagelser 2021 inom granskningsområdet lärande i arbete (LIA). Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar när det gäller LIA.

LIA är bara obligatoriskt i utbildningar som leder till kvalificerad yrkeshögskoleexamen, vilket motsvarar utbildningar på SeQf-nivå 6. I utbildningar som leder till yrkeshögskoleexamen är LIA inte obligatoriskt. Det innebär att vissa utbildningar inte har LIA och två av 86 kvalitetsgranskade utbildningar 2021 har inte LIA. För dessa två utbildningar har myndigheten således inte bedömt kvalitetskriterierna för LIA.

I en stor majoritet av utbildningarna som granskats har myndigheten bedömt att LIA-kursen/kurserna är en integrerad del av utbildningen. I endast två fall har myndigheten bedömt att så inte varit fallet. Likaså har myndigheten bedömt att studerande i de flesta utbildningar ser det innehållsiga sambandet mellan LIA-kurserna och utbildningens övriga kurser, och att de studerandes tilltro till sin egen kompetens och förmåga att arbeta inom yrkesområdet har utvecklats positivt under LIA-kursen.

I många utbildningar har coronapandemin påverkat de studerandes möjlighet att genomföra LIA på en arbetsplats under 2021, med hänsyn till de restriktioner som gällt under delar av året. Flera arbetsplatser har behövt ställa in möjligheten att fysiskt ta emot studerande för att bidra till att minska smittspridningen av coronapandemin. Med anledning av detta har LIA tillfälligt gjorts om i vissa utbildningar under delar av 2021. I dessa fall har utbildningsanordnaren i stället efterliknat uppgifter och den progression som en LIA-kurs innebär i en "skolförlagd" miljö, eller på distans. I andra fall har utbildningsanordnaren flyttat fram och senarelagt LIA.

I flera utbildningar har myndigheten bedömt att LIA har stor betydelse för att knyta ihop teorin med de praktiska momenten i yrkesrollen som utbildningen ska leda till. Många gånger fördjupar LIA förståelsen för de olika yrkesinriktningarna som utbildningen ska leda till hos de studerande. Under LIA får de studerande möjlighet att använda teoretiska kunskaper från de skolförlagda kurserna i praktiken, vilket stärker det innehållsiga sambandet mellan teori och praktik i utbildningen. Det handlar till exempel om att i de skolförlagda kurserna förstå grunderna i att kunna utföra ett visst moment, för att under LIA kunna tillämpa detta i praktiken.

Myndigheten har bedömt att de flesta utbildningsanordnare av de utbildningar som granskats har ett aktuellt nätverk som erbjuder tillräckligt antal relevanta och kvalificerade LIA-platser, som de studerande kan ta del av. Men i 16 av de 86 utbildningar som granskats har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren behöver utveckla ett sådant nätverk för att studerande ska få rätt förutsättningar att få en LIA-plats.

För att LIA-kursen ska fylla sitt syfte för de studerande är det även viktigt att utbildningsanordnaren säkerställer att de personer som anlitas för handledning förbereds för sitt uppdrag. I 15 av de 86 utbildningar som granskats 2021 har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren kan utveckla hur de förbereder LIA-handledare för sitt uppdrag. I dessa fall kan det exempelvis handla om att det endast är den studerande som har kontakt med LIA-platsen innan kursens start. Detta kan få konsekvenserna att det under LIA-kursen visar sig att platsen inte är lämplig utifrån kursmålen eller utbildningens mål, eller att det inte finns relevanta uppgifter för den studerande.

I en utbildning till glas- och metallingenjör har myndigheten bedömt att utbildningsanordnarens förberedande arbete inför LIA varit föredömligt. Utbildningsanordnaren förbereder LIA-handledarna för sitt uppdrag, med obligatoriska moment som säkerställer att samtliga berörda har fått rätt information. Inför LIA-kursen deltar studerande och LIA-handledare vid ett uppstartsmöte där utbildningsledaren går igenom kursplan och upplägg för LIA. LIA-handledarna får även material som beskriver

deras roll, och ett LIA-kontrakt upprättas. Därigenom skapas goda förutsättningar för att LIA ska fylla sitt syfte och bidra till att den studerande når LIA-kursens mål och i slutändan utbildningens mål.

2.3.4 Kvalitets- och värdegrundsarbete

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från granskningsområdet kvalitets- och värdegrundsarbete. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar när det gäller kvalitets- och värdegrundsarbete.

I de flesta utbildningar myndigheten har granskat i fördjupad kvalitetsgranskning finns en tydlig beskrivning av det systematiska kvalitetsarbetet som omfattar utbildningens alla delar och som är lätt tillgänglig för alla berörda. Likaså har en stor majoritet av anordnarna av de granskade utbildningarna en dokumenterad värdegrund som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. I endast 3 av de 86 utbildningar myndigheten granskat har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren behöver utveckla hur värdegrunden är dokumenterad.

Utbildningsanordnarens eget kvalitetsarbete ska vara tydligt formulerat och transparent. Kvalitetsarbetet ska vara utformat för att både åtgärda brister och leda till ständig förbättring. Myndigheten har bedömt att de flesta utbildningar som granskats har ett kvalitetsarbete som omfattar utbildningens hela livscykel och genomförs i återkommande faser av planering, genomförande, utvärdering och förbättring.

I en utbildning till eventkoordinator i Landskrona har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren har ett mycket väl fungerande kvalitetsarbete. Kvalitetsarbetet följs upp genom en rad olika uppföljningar och utvärderingar. Utbildningsanordnaren genomför kursutvärderingar, utvärderingar av likabehandlingsplanen, resultat- och effektuppföljningar och utvärderingar av LIA. Resultaten redovisas för de studerande, undervisande personal och i ledningsgruppen. Kontinuerlig avstämning med de studerande sker även i utvecklingssamtal, klassråd och vid andra schemalagda tillfällen då studeranderepresentanter och utbildare från samtliga yrkeshögskoleutbildningar möts. Genom noggranna och kontinuerliga uppföljningar får utbildningsanordnaren och ledningsgruppen viktiga underlag för utveckling och förbättring av utbildningen.

En viktig del i en utbildnings kvalitetsarbete är att hantera eventuella förbättringsområden och fånga upp synpunkter från berörda i utbildningen, bland annat för att säkerställa studerandeinflytandet i utbildningen. Myndigheten har bedömt att 28 av de 86 utbildningar som granskats kan utveckla hur de tar tillvara synpunkter från studerande och andra berörda i syfte att utveckla utbildningen. De förbättringsområden myndigheten identifierat i anslutning till detta handlar inte alltid om att utbildningsanordnaren behöver genomföra förändringar i utbildningen till följd av synpunkter från studerande, utan kan även handla om att vara transparent med hur synpunkter tas om hand.

I en utbildning till mätningstekniker i Norrköping har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren har goda rutiner för att säkerställa studerandeinflytandet i kvalitetsarbetet och i utbildningen. Detta genom ett kvalitetsråd som utbildningsanordnaren tillsatt. Utvärderingar av kurser, pedagogik och organisation genomförs regelbundet för att säkerställa att de studerande ges förutsättningar att nå utbildningens mål. Studerande har utöver formaliserade utvärderingar möjlighet att föra fram synpunkter om utbildningen vid schemalagda klassråd. Utbildningen använder även en metod för konstruktiv kritik där studerande redan under pågående kurs har möjlighet att ge feedback till utbildaren. Uppgifter från alla de uppföljningar och utvärderingar som genomförs, analyseras av kvalitetsrådet och ligger till grund för eventuella åtgärder och beslut. Utvärderingar presenteras för ledningsgruppen, utbildarna och för de studerande, varpå deras återkoppling återförs till kvalitetsrådet. Resultatet blir att samtliga

involverade, inte minst de studerande, är väl medvetna om hur synpunkter och förbättringsförslag används för att utveckla och förbättra kvaliteten i utbildningen.

Utbildningar inom yrkeshögskolan ska enligt lagen (2009:128) om yrkeshögskolan bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Därför lyfter vi alltid frågan i våra granskningar om hur utbildningsanordnaren och ledningsgruppen arbetar för att främja jämställdhet mellan könen och för att bidra till att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval. Av årets 86 granskade utbildningar har vi bedömt att 56 behöver utveckla detta arbete.

Utifrån att vi tidigare har konstaterat detta som ett utvecklingsområde i många utbildningar har myndigheten tagit fram ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan.² I stödmaterialen finns information om regelverk, myndighetens definitioner av begrepp inom området och tips och exempel på hur utbildningsanordnare kan arbeta med frågorna i sin verksamhet. Dessutom finns frågor om jämställdhet och könsfördelning med i det diagnostiska självvärderingsverktyget som myndigheten har tagit fram som stöd till utbildningsanordnare. I många av de utbildningar som vi har granskat under året har vi bedömt att utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen bör ta fram en strategi för arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Många utbildningsanordnare tycker att det är svårt att bidra till att bryta könsbundna utbildnings- och yrkesval. Det har framkommit på flera av de granskningar som vi har gjort under detta och tidigare år. Vi vill understryka att ingen utbildningsanordnare förväntas göra allt, eller kan göra allt, för att förändra samhällsstrukturer. Men alla kan göra något. Det är viktigt att även ledningsgruppen är involverad i arbetet, inte minst i att planera och besluta om åtgärder som är möjliga att utvärdera och följa upp.

I en utbildning till Music Business Developer i Stockholm har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen följer upp och utvärderar jämställdhets- och värdegrundsarbetet på ett föredömligt sätt. Värdegrundsfrågor är en stående punkt på alla ledningsgruppsmöten och finns även med som tema på närträffarna för de studerande. Därtill får samtliga involverade i utbildningen löpande ta del av utbildningsmaterial kring jämställdhet, jämlikhet och inkludering. Undervisande personal får också råd av utbildningsanordnaren kring frågor om bemötande och inkludering. Utbildningsanordnaren arbetar även tillsammans med branschen i ett projekt som syftar till en jämlik och inkluderande musikbransch. I detta exempel har utbildningsanordnaren integrerat värdegrundsfrågorna i kvalitetsarbetet, genomförandet och i undervisningen. Frågorna hanteras inte isolerat, utan betonas i förhållande till yrkesrollen under hela utbildningen. Jämställdhets- och värdegrundsarbetet är förankrat hos alla inblandade i utbildningen och alla är medvetna om hur det genomförs. Genom att det dokumenteras inom ramen för kvalitetsarbetet finns också möjlighet för utbildningsanordnaren och ledningsgruppen att kontinuerligt följa upp resultatet av arbetet.

2.4 Konst- och kulturutbildningar

En stor del av de konst- och kulturutbildningar som haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021 uppfyller i hög grad myndighetens fastställda kvalitetskriterier. Några av kriterierna som myndigheten har bedömt som särskilt väl fungerande handlar om det pedagogiska genomförandet, samverkan med det omgivande samhället och hur utbildningsanordnaren säkerställer att utbildningen fyller sitt övergripande syfte som konst- och kulturutbildning. Från årets granskade utbildningar finns därtill flera föredömliga exempel på utbildningsanordnare som tillsammans med ledningsgrupp eller styrelse fokuserar på ständiga förbättringar i sitt kvalitetsarbete.

² Myndigheten för yrkeshögskolan (2020). Ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan.

Vi har också identifierat förbättringsområden i merparten av de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021. Förbättringsområden är i sig inte något negativt utan en del av syftet med metoden – fördjupad kvalitetsgranskning är tänkt att bidra till att utveckla kvaliteten i en enskild, pågående utbildning. Att identifiera förbättringsområden är en viktig del i att jobba med ständiga förbättringar i ett systematiskt kvalitetsarbete. Ett av de vanligast förekommande utvecklingsområdena i de utbildningar som granskats handlar om att kvalitetsarbetet behöver återkopplas systematiskt till alla berörda. Ett annat rör hur fler aktiva insatser kan genomföras för att attrahera sökande från underrepresenterade grupper.

2.4.1 Lärande

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från granskningsområdet lärande. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar.

I en stor del av de granskade utbildningarna, 14 av 15, har myndigheten bedömt att pedagogiken i utbildningen tar utgångspunkt i de studerandes individuella utveckling mot utbildningens mål. I samtliga utbildningar som granskats har myndigheten också bedömt att utbildningsanordnaren och de som verkar i utbildningen har kunskap om det ämnesområde inom vilket utbildningen ska bedrivas. I de granskade utbildningarna har myndigheten bedömt att den undervisande personalen i hög utsträckning har den kompetens som krävs, både pedagogisk och ämnesrelaterad. Likaså finns god förmåga hos undervisande personal att förmedla sina ämneskunskaper, vilket varit fallet i 14 av de 15 granskade utbildningarna.

I en utbildning med inriktningen textilhantverk och sömnad i Stockholm har myndigheten bedömt att undervisningen präglas av en god variation av teori, färdighetsträning och reflektion och ger en tydlig progression i utbildningen. Samtliga i den undervisande personalen är yrkesverksamma inom bland annat textil formgivning, scenkostym för teater och film och konstsömnad. Detta i kombination med att de studerande introduceras till, och utmanas inom nya tekniker, ges de studerande goda möjligheter att utvecklas i sitt skapande. De studerandes perspektiv och individuella utveckling inom olika områden tas om hand på ett föredömligt sätt genom att utbildningens lärare möter de studerande på den kunskapsnivå där de är och ger stöd till varje enskild studerandes individuella utveckling.

I tre av de 15 granskade utbildningarna har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren kan utveckla hur samverkan bidrar till nätverksskapande och kontaktytor mellan studerande och mottagare av den kompetens som utbildningen syftar till.

Men i flera granskningar har myndigheten bedömt att samverkan sker genom för utbildningens syfte relevanta aktiviteter. Flera av de granskade utbildningarna handlar på olika sätt om konstutövning. I de utbildningarna sker samverkan med exempelvis konstutbildningar på högskolenivå som många av de studerande söker sig till efter utbildningens slut, med utställare och andra yrkesverksamma konstnärer.

I en utbildning till mönsterkonstruktör/direktris i Malmö har myndigheten bedömt att utbildningens olika samarbeten med externa aktörer bidrar till genomförandet på ett bra sätt. Samverkan sker exempelvis med Borås textilhögskola, Malmö Opera och andra organisationer och företag som verkar för innovation inom textilbranschen. Denna samverkan bidrar till uppfyllelse av målen för de studerande och ger dem viktiga möjligheter till nätverksskapande, inspiration och kontaktytor till flera olika yrkesområden.

2.4.2 Utveckling och förbättring

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från granskningsområdet utveckling och förbättring. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar.

I de flesta av de granskade utbildningarna kan vi se att styrelsen eller ledningsgruppen arbetar med utbildningens utveckling och leder, följer upp, analyserar och fattar beslut i kvalitetsarbetet. I flera fall har vi bedömt att detta arbete sker på ett föredömligt sätt. I vissa utbildningar finns externa ledamöter representerade i styrelsen eller ledningsgruppen, som är yrkesverksamma i branschen eller vid högre studier. I andra fall har utbildningsanordnaren valt att kontinuerligt bjuda in representanter från bransch eller högskola till ledningsgruppen för att se över utbildningens innehåll eller hur olika moment genomförs i undervisningen. Detta så att utbildningen ska motsvara förväntningar på arbetssätt och nödvändiga kunskaper från branschen och högre studier.

I en konstnärlig utbildning med skulpturinriktning i Stockholm har myndigheten bedömt att styrelsens sammansättning är särskilt föredömlig. I styrelsen ingår externa ledamöter med egen erfarenhet av konstutövning som också har god kunskap från närliggande verksamhetsområden. Styrelsens arbete bidrar till utbildningens utveckling och att innehållet motsvarar utbildningens syfte, som är att förbereda de studerande inför högre studier.

De flesta utbildningar som granskats i fördjupad kvalitetsgranskning 2021 har en kvalitetsmodell som är utformad både för att åtgärda brister och leda till ständig förbättring. Däremot behöver sex av de granskade utbildningarna utveckla hur kvalitetsarbetet i utbildningen återkopplas systematiskt till alla berörda. Det kan exempelvis handla om att återkoppla resultat av kursutvärderingar till studerande, för att säkerställa studerandeflytandet i utbildningen. De förbättringsområden myndigheten identifierat inom detta område behöver inte innebära att utbildningsanordnaren i samtliga fall behöver genomföra förändringar i utbildningen till följd av synpunkter från studerande, utan kan likväl handla om att vara transparent med hur synpunkter tas om hand. Ett kvalitetssystem där studerande uppmuntras att lämna konstruktiva förbättringsförslag kan vara en viktig källa till utveckling och förbättring av utbildningen.

I en grundläggande konstnärlig utbildning med inriktning grafik i Göteborg har myndigheten bedömt att utbildningen har ett mycket väl fungerande kvalitetsarbete, som innefattar kommunikation och återkoppling av dess genomförande till samtliga berörda. Grunden för utbildningsanordnarens kvalitetsarbete är kontinuerliga utvärderingar. Utvärderingar sker både muntligt och skriftligt med de studerande. Efter varje genomfört moment i utbildningen har huvudläraren samtal med studerandegruppen. Vid slutet av varje termin sker sedan en skriftlig utvärdering av samtliga moment som varit under terminen. De skriftliga utvärderingarna sammanställs av skolchefen som återrapporterar till studerande, ledningsgruppen och styrelsen. Återrapporteringar och analyser av utvärderingarna går att följa i ledningsgruppens och styrelsens protokoll. På så sätt blir samtliga berörda i utbildningen medvetna om hur synpunkter och förbättringsförslag tas om hand.

2.4.3 Syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål

I detta avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från granskningsområdet som handlar om syfte och bidrag till övergripande samhälleliga mål. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar.

För att en utbildning ska kunna få statligt stöd enligt regelverket för konst- och kulturutbildningar ska den ha något av följande syften:

- Förbereda för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina.
- Medverka till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande inom det konstnärliga eller kulturella området.
- Ha ett innehåll som syftar till att bevara eller utveckla kulturarvet.

Myndigheten har bedömt att samtliga 15 utbildningar som granskats fyller sitt övergripande syfte som konst- och kulturutbildning. Bland de granskade utbildningarna finns både utbildningar som förbereder de studerande för högskoleutbildningar som kan leda fram till konstnärliga examina och utbildningar som ska medverka till att utveckla ett kvalificerat yrkeskunnande.

Utbildningsanordnarna genomför olika former av uppföljningar för att säkerställa att utbildningarnas syften nås. I en musikalutbildning i Stockholm genomför utbildningsanordnaren noggranna uppföljningar av de studerandes sysselsättning både ett, två och tre år efter avslutad utbildning. Resultatet av uppföljningarna visar att många studerande antas till studier på högskolenivå, men också att andra når ett arbete inom musikalbranschen. På så sätt får utbildningsanordnaren och ledningsgruppen för utbildningen goda underlag för huruvida genomförandet motsvarar syftet med utbildningen. Om det skulle visa sig att utbildningen inte leder till högre studier eller ett relevant arbete inom branschen får utbildningsanordnaren också svar på detta genom dessa uppföljningar.

Myndigheten har bedömt att 6 av de 15 granskade utbildningarna behöver göra fler aktiva insatser för att attrahera sökande från underrepresenterade grupper. Vi ser att många utbildningsanordnare genomför insatser för breddad rekrytering och mångfald, men vi bedömer att dessa insatser många gånger kan systematiseras och dokumenteras på ett tydligare sätt för att möjliggöra analys och uppföljning. Likaså kan arbetet stärkas av uttalade målsättningar eller strategier som är möjliga att följa upp och utvärdera. Detta för att tydliggöra vad arbetet för breddad rekrytering och mångfald syftar till och också resulterar i.

I en utbildning med musikinriktning i Stockholm har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren bedriver ett aktivt arbete med breddad rekrytering och mångfald. Målet med utbildningsanordnarens arbete med breddad rekrytering är att synas och ha levande möten för att åskådliggöra utbildningen och verksamheten för varje individ. Utbildningsanordnaren ger därför ett stort antal konserter per år för att synliggöra utbildningen och skolans verksamhet. Det finns också prova-på-dagar för personer som är intresserade av utbildningen och i antagningsprocessen är skolan angelägen om att ge så konkret information som möjligt och att också prata om förväntningar med de studerande. Utbildningsanordnaren driver även flertalet projekt för att olika grupper i samhället ska hitta till musiken, bland annat barn med olika funktionsvariationer. På så sätt är tanken att bland annat nå ut till en så stor målgrupp som möjligt i ett tidigt skede, för att fler ska söka sig till denna typ av utbildning senare i livet.

I kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildning är hållbarhet ett särskilt kvalitetskriterium. Flera olika dimensioner av hållbarhet kan beaktas, till exempel social, ekologisk, ekonomisk och kulturell hållbarhet. Även om de flesta granskade utbildningar arbetar med olika aspekter av hållbarhet har myndigheten i tre granskningar bedömt att utbildningsanordnaren behöver utveckla en strategi för och arbeta ytterligare med hållbarhetsaspekter inom för utbildningen relevanta områden. Det betyder inte att dessa utbildningar inte tar hänsyn till hållbarhetsaspekter, men att anordnarna kan systematisera och dokumentera arbetet med hållbarhet inom ramen för utbildningens kvalitetsarbete.

2.5 Tolkutbildningar inom folkbildningen

Under 2021 har myndigheten granskat fyra tolkutbildningar inom folkbildningen i fördjupad kvalitetsgranskning. Samtliga utbildningar är sammanhållna grundutbildningar till kontakttolk. En kontakttolk tolkar mellan svenska och ett andra språk. Yrket ställer höga krav på social och språklig kompetens och en god känsla för etik. Efter utbildningarna får deltagarna som nått målen ett utbildningsbevis och har kompetens för att som professionell kontakttolk kunna arbeta med tolkning mellan tolkanvändare och representanter för myndigheter, serviceorgan och organisationer.

Över lag har myndigheten bedömt att utbildningarna som granskats är väl fungerande med god organisation. Undervisningen som bedrivs i utbildningarna är strukturerad och väl organiserad. Myndigheten har även bedömt att de personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens. I två av utbildningarna har myndigheten bedömt att kvalitetsarbetet kan utvecklas och stärkas. Samverkan med det omgivande samhället och arbetet med validering är ytterligare områden som kan förbättras i vissa av utbildningarna. Myndigheten ser att anordnarnas förutsättningar att arbeta med de sistnämnda områdena påverkats av coronapandemin.

I följande avsnitt redogör vi för våra iakttagelser 2021 från de fem granskningsområdena inom tolkutbildning. Vi beskriver vad som fungerar väl över lag i de utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021, men också vilka utvecklingsområden som finns. I avsnittet lyfter vi även fram goda exempel som kan fungera som lärande även för andra utbildningar.

2.5.1 Lärande

I de fyra utbildningar som granskats i fördjupad kvalitetsgranskning 2021 ser myndigheten att utbildningens planering, organisering och praktiska genomförande ger deltagarna goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Över lag ger det pedagogiska upplägget och genomförandet i utbildningarna deltagarna goda förutsättningar att nå utbildningens mål. Myndigheten har också bedömt att de personer som anlitas i utbildningarna för undervisning eller handledning har rätt kompetens.

Övningar i tolkning är en viktig del av grundutbildningen till kontakttolk. På flera av delkurserna får deltagarna göra praktiska rollspelsövningar i tolkning tillsammans med deltagare som ska tolka i samma språk. I en av utbildningarna har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren på ett föredömligt sätt arbetar med distanspedagogiken och att utveckla nya rollspelssituationer i samarbete med andra aktörer. Det innebär bland annat att deltagarna får genomföra rollspel med studerande vid utbildningsanordnarens yrkeshögskoleutbildningar till socialpedagog och tandsköterska. I detta fall har myndigheten sett att samarbetet varit en viktig del för att integrera teori, praktisk färdighetsträning och reflektion i genomförandet av utbildningen.

2.5.2 Arbete med validering

Enligt myndighetens kvalitetskriterium för validering ska utbildningsanordnare av tolkutbildningar inom folkbildningen ha rutiner för och arbeta systematiskt med validering. Målgruppen för valideringen är personer som arbetar som kontakttolk, men som saknar formell utbildning. Validanden får sina kompetenser och kunskaper bedömda i relation till grundutbildningen till kontakttolk. De utbildningsanordnare som haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021 har över lag rutiner för och arbetar systematiskt med validering.

I de granskade utbildningarna ser myndigheten att en variation av metoder används vid kartläggning och bedömning, som också utgår från tidigare erfarenheter och förutsättningar hos den som valideras. Validering sker gentemot kurs- och utbildningsmål. Utbildningsanordnarna säkerställer i hög utsträckning att kartläggare och bedömare har rätt kompetens och att det finns möjlighet till kompetensutveckling. Vidare har myndigheten bedömt att valideringen i de granskade utbildningarna mäter det som är

tänkt att mätas (validitet) samt att valideringen kan genomföras vid annat tillfälle av annan bedömare med samma utfall (reliabilitet).

I en av utbildningarna har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren behöver intensifiera arbetet med validering. I det fallet har arbetet med validering stannat av, bland annat på grund av omständigheterna med coronapandemin.

2.5.3 Samverkan

I samtliga av de fyra utbildningar som granskats i fördjupad kvalitetsgranskning sker någon form av samverkan med det omgivande samhället. I vissa fall har samverkan försvårats på grund av coronapandemin, exempelvis har planerade studiebesök varit svåra att genomföra eller senarelagts. I andra fall har studiebesök ersatts av digitala besök av samarbetspartners och presumtiva uppdragsgivare. I en av utbildningarna har utbildningsanordnaren exempelvis ordnat digitala besök av tolkförmedlingar.

Samverkan sker bland annat mellan de utbildningsanordnare som blivit granskade och med andra aktörer i samhället, som Kammarkollegiet och Tolk- och översättarinstitutet (TÖI), för att utbildningarnas innehåll och lärandemål ska vara relevant, aktuellt och återspegla samhällets behov av tolkkompetens. Utbildningsanordnarna samverkar också med tolkförmedlingar för att gemensamt analysera rekryteringsbehov och tillsättningsgrad för att kunna prioritera tolkspråk för kommande utbildningsomgångar.

2.5.4 Kvalitetsarbete

Myndigheten har bedömt att två av de granskade utbildningarna karaktäriseras av ett väl fungerande system för kvalitetsarbete. I dessa utbildningar har myndigheten bedömt att det finns en kvalitetsmodell som bygger på återkommande planering, genomförande, utvärdering och förbättring. Det handlar exempelvis om att det kontinuerligt genomförs digitala och individuella kursenkäter som återkopplas till både deltagare och undervisande personal. I två av utbildningarna har myndigheten bedömt att kvalitetsarbetet behöver utvecklas. Det handlar bland annat om att utveckla kvalitetssystem för utvärdering och förbättring, så att synpunkter om utbildningens genomförande från berörda tas om hand och återkopplas. Ett kvalitetssystem där studerande uppmuntras att lämna konstruktiva förbättringsförslag kan vara en viktig källa till utveckling och förbättring av utbildningen.

Myndigheten har bedömt att samtliga utbildningsanordnare av de utbildningar som granskats har kompetens för att utveckla utbildningen. Likaså sker dokumentation av deltagarnas prestationer systematiskt och noggrant i de granskade utbildningarna.

2.5.5 Värdegrundsarbete

I samtliga av de fyra granskade utbildningarna har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren säkerställer att det finns ett värdegrundsarbete som genomsyrar hela organisationen och utbildningen. Det handlar bland annat om att utbildningsanordnarna kan visa hur de systematiskt arbetar för att ingen deltagare utsätts för diskriminering eller kränkande behandling och att det finns på förhand kända rutiner om detta ändå skulle ske. Likaså sker arbete i genomförandet av utbildningarna för att deltagare ska göras medvetna om relevanta värdegrundsaspekter för utbildningen och yrkesrollen. I en av utbildningarna har myndigheten identifierat förbättringsområden om att likabehandlingsplanen för utbildningen behöver förankras hos samtliga berörda.

I flera fall ser myndigheten att anordnarna av de granskade utbildningarna arbetar aktivt med rekryteringsfrämjande åtgärder och särskilt med att öka andelen sökande till utbildningen från underrepresenterade grupper. Det kan exempelvis handla om hur arbete sker med reell kompetens hos de sökande till utbildningen i antagningsprocessen, för att avsaknad av formell utbildning inte ska vara ett hinder för tillträde till utbildningen.

2.6 Utbildningsanordnarnas synpunkter på fördjupad kvalitetsgranskning 2021

Myndigheten har skickat en digital enkät till alla utbildningsanordnare som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021. Enkäten har varit utformat på ett likartat sätt för utbildningsanordnare inom samtliga tre utbildningsformer. Frågorna i enkäten handlar bland annat om användbarhet, bemötande och om utbildningsanordnaren delat myndighetens bedömning av kvaliteten. Det har även funnits möjlighet till fritextsvar. I de flesta fall har enkäten skickats till utbildningens utbildningsledare.

2.6.1 Yrkeshögskolan

Myndigheten har skickat en digital enkät per mejl till alla 86 utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021. Av 86 har 69 svarat vilket ger en svarsfrekvens på 80 procent.

De flesta av anordnarna som har svarat på enkäten tycker att det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömningar. 77 procent har svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl" på påståendet om det varit lätt att förstå vad som ligger till grund för bedömningarna.³

Merparten av dem som har svarat på enkäten tycker att utredarna har varit väl förberedda och pålästa inför granskningsbesöket. Frågan är ställd som ett påstående, "myndighetens utredare var väl förberedda och pålästa om utbildningen vid granskningsbesöket" och 87 procent har svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl".⁴

De flesta av de utbildningsanordnare som svarat har tyckt att myndighetens fördjupade kvalitetsgranskning har varit till hjälp för utbildningsanordnaren och ledningsgruppen i deras fortsatta arbete med att höja kvaliteten i utbildningen.⁵ Med andra ord att kvalitetsgranskningen uppfyller syftet, det vill säga att bidra till att utveckla kvaliteten i pågående utbildningar. De flesta som har svarat på enkäten upplever dessutom att myndighetens bedömning av utbildningens kvalitet stämmer överens med deras egen uppfattning.⁶ Vissa utbildningsanordnare har svarat att de varit medvetna om de förbättringsområden myndigheten identifierat redan innan kvalitetsgranskningen.

I enkäten har myndigheten ställt en fråga om det finns förslag på förändringar eller annat som respondenten anser är viktigt vid fördjupad kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar. Vissa respondenter har även lämnat fritextsvar i anslutning till några av de andra frågorna.

Alla respondenter har inte lämnat fritextsvar, men vissa har gjort det. Merparten av fritextsvaren är positiva och beskriver fördjupad kvalitetsgranskning som ett tillfälle för utbildningsanordnarna att själv genomlysas utbildningens kvalitet, att granskningen upplevts väl och att den genomförts med gott bemötande. Några av respondenterna har svarat att myndigheten kan se över processen inför de intervjuer som genomförs i samband med fördjupad kvalitetsgranskning, exempelvis när det handlar om vilka

³ En respondent har svarat 2, fyra respondenter har svarat 3, elva respondenter har svarat 4, 20 respondenter har svarat 5 och 33 respondenter har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl".

⁴ En respondent har svarat 1, två respondenter har svarat 2, tre respondenter har svarat 3, tre respondenter har svarat 4, 16 respondenter har svarat 5 och 44 respondenter har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl".

⁵ En respondent har svarat 1, tre respondenter har svarat 2, fyra respondenter har svarat 3, sex respondenter har svarat 4, 19 respondenter har svarat 5 och 35 respondenter har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl". En respondent har svarat "Ingen uppfattning".

⁶ En respondent har svarat 1, sex respondenter har svarat 2, två respondenter har svarat 3, åtta respondenter har svarat 4, 20 respondenter har svarat 5 och 32 respondenter har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl".

dokument utbildningsanordnaren ska skicka in. Några har även kommenterat att myndighetens bedömningar borde ta större hänsyn till de omständigheter som coronapandemin orsakat.

2.6.2 Konst- och kulturutbildning

Myndigheten har skickat en digital enkät per mejl till alla 15 utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021. Av 15 har 11 svarat vilket ger en svarsfrekvens på 73 procent.

Alla som svarat på enkäten har uppgett att det varit lätt att förstå myndighetens instruktioner inför den fördjupade kvalitetsgranskningen. Med instruktioner avses till exempel myndighetens begäran om material och information om hur den fördjupade kvalitetsgranskningen genomförs.

Samtliga utbildningsanordnare har svarat att de upplevt myndighetens utredare som väl förberedda och pålästa om utbildningen under granskningsintervjuerna. De flesta har även svarat att det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömningar av kvaliteten i utbildningen.⁷

Likaså har de flesta uppgett att myndighetens bedömning av kvaliteten i utbildningen stämmer överens med deras egen uppfattning.⁸ Därtill att resultatet av den fördjupade kvalitetsgranskningen har varit till hjälp i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen, även om två utbildningsanordnare uppgett att resultatet inte varit till hjälp.⁹

De som svarat på enkäten har inte lämnat några förslag på förändringar vid fördjupad kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar.

2.6.3 Tolkutbildningar inom folkbildningen

Myndigheten har skickat en digital enkät per mejl till de fyra utbildningar som har haft fördjupad kvalitetsgranskning 2021. Samtliga utbildningsanordnare som haft fördjupad kvalitetsgranskning har svarat på enkäten.

Respondenterna har i hög utsträckning uppgett att de delar myndighetens bedömning av kvaliteten i utbildningen utifrån de fastställda kvalitetskriterierna och att det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömning av kvaliteten i utbildningen. En respondent har svarat 3 på frågan om det är lätt att förstå vad som ligger till grund för bedömningen, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl". På frågan om resultatet av den fördjupade kvalitetsgranskningen har varit till hjälp i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen har två respondenter svarat 4, en 5 och en 6.

I enkäten har det funnits möjlighet att lämna förslag på förändringar eller annat som respondenten anser är viktigt vid fördjupad kvalitetsgranskning av tolkutbildningar inom folkbildningen. De förslag som lämnats har bland annat handlat om att myndigheten bör se över när i tiden en fördjupad kvalitetsgranskning genomförs, med hänsyn till hur länge utbildningen pågått.

⁷ En respondent har svarat 4, tre har svarat 5 och sju har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl".

⁸ En respondent har svarat 4, två har svarat 5 och åtta har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl".

⁹ Två respondenter har svarat 1, fyra har svarat 5 och fem har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl".

3 Uppföljande kvalitetsgranskning

I detta kapitel redogör vi för resultaten av de uppföljande kvalitetsgranskningarna 2021. Inledningsvis beskriver vi metoden för uppföljande kvalitetsgranskning. Därefter analyserar vi resultaten utifrån vad vi över lag har bedömt fungerar bra respektive vad vi över lag har bedömt kan utvecklas utifrån årets urval av utbildningar.

Vi lyfter även fram goda exempel, som kan vara vägledande i arbetet med att bedriva utbildning med hög och jämn kvalitet.

3.1 Metod för uppföljande kvalitetsgranskning

I uppföljande kvalitetsgranskning granskar myndigheten de förbättringsområden som har identifierats i en tidigare fördjupad kvalitetsgranskning. Det innebär att endast de identifierade förbättringsområdena granskas och övriga områden i utbildningen berörs inte såvida inte det framkommer något i utredningen. Uppföljande kvalitetsgranskning förutsätter att en utbildning redan har haft en fördjupad kvalitetsgranskning. Metoden är densamma för samtliga utbildningsformer.

Uppföljande kvalitetsgranskning är en metod som involverar färre parter i en utbildning än en fördjupad kvalitetsgranskning. I ett första steg får utbildningsanordnaren beskriva skriftligt hur de har arbetat med att utveckla utbildningen utifrån de identifierade förbättringsområdena. Utredaren genomför därefter uppföljande telefonintervjuer med både utbildningsledare och studerande (deltagare inom tolkutbildningar) för att fördjupa de skriftliga svaren.

Den uppföljande kvalitetsgranskningen ska ge stöd till anordnarna i deras arbete med att utveckla utbildningarnas kvalitet. Resultaten av de uppföljande kvalitetsgranskningarna är även ett av flera underlag som myndigheten använder när en utbildningsanordnare skickar in en ny ansökan om att fortsätta bedriva utbildningen.

3.2 Urval

Under 2021 har myndigheten gjort ett urval på 154 utbildningar för uppföljande kvalitetsgranskning.

För att en utbildning ska kunna bli aktuell för att väljas ut för uppföljande kvalitetsgranskning krävs att det finns en pågående utbildning som tidigare har haft en fördjupad kvalitetsgranskning.

3.3 Utbildningsanordnare arbetar med att utveckla kvaliteten i utbildningarna mellan fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning

Den samlade bilden utifrån de 154 uppföljande kvalitetsgranskningarna 2021 är att nästan alla utbildningsanordnare av utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021 över lag har arbetat med förbättringsområdena från fördjupad kvalitetsgranskning på ett sätt som har stärkt kvaliteten i utbildningarna. Detta gäller samtliga utbildningsformer, såväl yrkeshögskolan, konst- och kulturutbildning och tolkutbildning inom folkbildningen. I flera utbildningar har myndigheten dessutom bedömt att det har skett ett arbete med förbättringsområdena på ett föredömligt sätt, som kan fungera som lärande även för andra utbildningar. Detta resultat visar att myndighetens metod för fördjupad kvalitetsgranskning uppfyller sitt syfte – fördjupad kvalitetsgranskning bidrar till anordnarnas arbete med att ha hög kvalitet och goda resultat i pågående utbildningar.

I vissa utbildningar kvarstår fortsatta förbättringsområden. I de flesta utbildningar där vi bedömt att sådana kvarstår kan vi ändå se att utbildningsanordnaren och

ledningsgruppen har tagit initiativ till att förbättra kvaliteten sedan fördjupad kvalitetsgranskning, eller har arbetat med förbättringsområdena på ett sätt som stärkt kvaliteten i utbildningen. Det kan handla om att utbildningsanordnaren och ledningsgruppen har inlett ett arbete med förbättringsområdet, men att vi har bedömt att arbetet behöver utvecklas eller att det krävs ytterligare åtgärder för att det inte längre ska betraktas som ett förbättringsområde. Bara i ett fåtal fall av de 154 uppföljande kvalitetsgranskningar som gjorts har myndigheten bedömt att det inte har skett något arbete överhuvudtaget med de förbättringsområden som identifierades i fördjupad kvalitetsgranskning.

Bedömning uppföljande kvalitetsgranskning	YH	KK	TT	Andel
Anordnaren har åtgärdat förbättringsområdena på ett sätt som har stärkt utbildningen.	109	8	3	78%
Anordnaren har till viss del åtgärdat förbättringsområdena, vilket stärkt utbildningen, men det kvarstår arbete med ett eller flera förbättringsområden.	30	2		21%
Anordnaren har inte åtgärdat förbättringsområdena på ett sätt som stärkt utbildningen.	2			1%
Antal	141	10	3	100%

Figur 3. Bedömning uppföljande kvalitetsgranskning. YH = yrkeshögskoleutbildningar, KK = Konst- och Kulturutbildningar, TT = Tolkutbildningar inom folkbildningen.

3.4 Vanligare med förbättringsområden inom vissa kvalitetskriterier

I de utbildningar som haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021 kan vi se att de förbättringsområden som har följts upp är kopplade till vissa kvalitetskriterier i större utsträckning än andra. Denna bild stämmer överens med det som myndigheten har konstaterat i tidigare årsrapporter efter kvalitetsgranskning.¹⁰ Vissa kvalitetskriterier är helt enkelt vanligare att utbildningar inte når ända fram inom. Detta gäller samtliga utbildningsformer. Att revidera en arbetsordning eller ta fram en ny rutin kan göras på väldigt kort tid. Däremot kan det ta längre tid för en ledningsgrupp eller utbildningsanordnare att lyfta blicken och analysera och fatta strategiska beslut för utveckling av en utbildning, eller att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Myndighetens medskick är att systematiskt kvalitetsarbete tar tid. Vi är också medvetna om att årets uppföljande kvalitetsgranskningar avser utbildningar som på olika sätt påverkats av coronapandemin, med alla utmaningar som det medfört för utbildningsanordnarna. Dessutom att vi tar hänsyn till att det finns en skillnad mellan ett förbättringsområde och ett annat förbättringsområde vad gäller hur lätt det är att åtgärda och hur lång tid det tar att åtgärda.

3.4.1 Yrkeshögskolan

Till följd av tidigare konstaterade förbättringsområden har vi i flera utbildningar följt upp ledningsgruppens arbete med utbildningens utveckling, till exempel hur ledningsgruppen har arbetat med strategiska diskussioner, analyser och beslut. I många utbildningar har den uppföljande kvalitetsgranskningen också berört förbättringsområden inom

¹⁰ Exempelvis, Myndigheten för yrkeshögskolan. (2021). *Kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar 2020*. MYH 2020/6829.

utbildningens kvalitetsarbete, bland annat på vilket sätt utbildningsanordnaren arbetat med resultat- och effektuppföljning av utbildningen. Ett ytterligare vanligt förekommande område som vi har följt upp handlar om hur utbildningsanordnaren sedan den fördjupade kvalitetsgranskning har utvecklat värdegrundsarbetet som ska utgå från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen. Ett av de vanligaste kriterierna där det återstår förbättringsområden även efter uppföljande kvalitetsgranskning handlar om hur utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen kan arbeta för att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval – ett långsiktigt arbete.

Men myndigheten har också bedömt att flera utbildningsanordnare arbetat på ett sätt som stärkt utbildningen gällande denna typ av förbättringsområden. I en utbildning till byggingenjör i Varberg har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen utvecklat sitt arbete med såväl resultat- och effektuppföljning som arbetet med att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Sedan den fördjupade kvalitetsgranskningen har utbildningsanordnaren tillsammans med ledningsgruppen kontinuerligt analyserat och följt upp utbildningens genomströmning och resultat ur ett brett perspektiv. För att bibehålla god examinationsgrad och hög andel i rätt jobb trots lägre förkunskapskrav har utbildningsanordnaren och ledningsgruppen vidtagit flera åtgärder, bland annat utifrån att förkunskapskraven inte ska begränsa målgruppen som kan söka sig till utbildningen. Exempelvis erbjuds de studerande olika former av extra stöd, då målgruppen som söker sig till utbildningen har varierad bakgrund och erfarenhet.

I anslutning till ledningsgruppens diskussioner och analys av utbildningens genomströmning finns även ett jämställdhetsperspektiv. Utöver den resultatuppföljning som sker av studerande över lag diskuterar ledningsgruppen hur de kan arbeta för att få fler kvinnor att söka sig till, påbörja och slutföra utbildningen. I ledningsgruppens protokoll går det bland annat att ta del av hur könsfördelningen ser ut bland arbetslivsrepresentanternas företag, och hur de genom olika typer av marknadsföringsinsatser skulle kunna nå ut till fler kvinnor för att få en jämnare balans i både utbildningen och branschen. Andelen kvinnor som sökt sig till, påbörjat och fullföljt utbildningen och nått examen har ökat stadigt sedan utbildningens första start.

Lärandet i det här exemplet handlar om att utbildningsanordnaren och ledningsgruppen analyserat genomströmning och resultat utifrån olika perspektiv. Åtgärder och insatser för breddad rekrytering och breddat deltagande är inte isolerade företeelser, utan viktiga delar i utbildningens systematiska kvalitetsarbete, i detta fall en förutsättning för att utbildningen ska nå gott resultat och svara mot arbetslivets kompetensbehov.

3.4.2 Konst- och kulturutbildning

Av de tio konst- och kulturutbildningar som granskats i uppföljande kvalitetsgranskning 2021 har fyra utbildningar haft identifierade förbättringsområden som handlat om utbildningens systematiska kvalitetsarbete. I två av dessa fall har myndigheten bedömt att det finns fortsatta förbättringsområden även efter uppföljande kvalitetsgranskning. Det handlar exempelvis om att ytterligare arbete krävs för att tillvarata synpunkter från de studerande och andra berörda i syfte att utveckla utbildningen och att systematiskt återkoppla hur kvalitetsarbetet bedrivs.

Fyra av de tio utbildningar som granskats i uppföljande kvalitetsgranskning har haft identifierade förbättringsområden inom kriteriet som rör breddad rekrytering och mångfald. Det har framför allt handlat om att myndigheten i fördjupad kvalitetsgranskning bedömt att ytterligare insatser behöver göras för att attrahera sökande från underrepresenterade grupper. I uppföljande kvalitetsgranskning har myndigheten i tre av dessa fall bedömt att anordnarna arbetat med dessa områden på ett sätt som stärkt kvaliteten och innebär att det inte längre bedöms vara förbättringsområden. I dessa utbildningar har myndigheten bedömt att anordnarna genomfört insatser för att bredda

rekryteringen av studerande till utbildningen. Exempelvis i form av förberedande utbildningar och digitala auditions för att nå ut till underrepresenterade grupper.

För att de studerande ska ges förutsättningar att nå utbildningens mål tittar myndigheten på hur målen kommuniceras till de studerande och om innehållet i kurserna stämmer överens med målen. I tre av utbildningarna som granskats i uppföljande kvalitetsgranskning 2021 har myndigheten följt upp hur anordnarna arbetat för att se till så att kursernas innehåll överensstämmer med utbildningens målbeskrivning. I samtliga av dessa fall har myndigheten bedömt att anordnarna arbetat med förbättringsområdena så att de inte längre kvarstår.

I en utbildning till musikalartist i Stockholm har myndigheten bedömt att utbildningsanordnaren på ett föredömligt sätt stärkt förankringen av kursernas mål hos studerandegruppen och undervisande personal. Utbildningsanordnaren har utarbetat en mall för dokumentation av kursens mål i förhållande till de studerandes prestationer. Lärarna anpassar mallen till sina respektive kurser och delmoment. På så sätt har det tydliggjorts för de studerande vad som förväntas av dem och vad som ska uppnås i respektive kurs/moment. Detta har också underlättat på vilket sätt de studerande kan följa sin färdighetsutveckling genom hela utbildningen. Undervisande personal håller samtal med de studerande efter varje moment, så att de förstår hur deras prestationer förhåller sig till kurs- och utbildningsmål.

3.4.3 Tolkutbildningar inom folkbildningen

Under 2021 har vi för första gången genomfört uppföljande kvalitetsgranskning av tolkutbildningar inom folkbildningen. Av de tre uppföljande granskningar som gjorts är två utbildningar till teckenspråks- och dövblindtolk och en till skrivtolk. I och med detta har vi följt upp samtliga av de fördjupade kvalitetsgranskningar som gjordes inom ramen för den metodprovning som gjordes i form av fördjupad kvalitetsgranskning hösten 2018.¹¹ I bilaga 8.6 finns en sammanställning över vilka utbildningar som har följts upp under 2021.

Myndigheten kan konstatera att de utbildningsanordnare av tolkutbildningar som haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021 i mycket stor utsträckning har arbetat med förbättringsområdena på ett sätt som stärkt kvaliteten i utbildningarna, även om enstaka fortsatta förbättringsområden kvarstår.

De tre utbildningar som haft uppföljande kvalitetsgranskning hade efter de fördjupade kvalitetsgranskningarna åtta identifierade förbättringsområden sammanlagt. Efter de uppföljande kvalitetsgranskningarna finns det ett fortsatt förbättringsområde kvar att arbeta med för en av utbildningarna. I de tre utbildningarna har anordnarnas arbete med systematisering och dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet bidragit till myndighetens bedömning att kvaliteten utvecklats i den utsträckning att de tidigare förbättringsområdena inte kvarstår på detta område. För en av utbildningarna kvarstår att utveckla kvalitetsarbetet och hur det förankras med utbildningens deltagare.

I en av utbildningarna till teckenspråks- och dövblindtolk har utbildningsanordnaren utvecklat strukturen kring kvalitetsarbetet med fokus på att dokumentera och se över både pedagogiken och helheten samt att detta är förankrat hos samtliga berörda. Utbildningsanordnaren har även säkerställt att all information och dialog finns tillgänglig på både teckenspråk och svenska. Återkoppling till deltagarna som går utbildningen har blivit mera systematisk med flera regelbundna samtal om deltagarnas progression i samtliga ämnen. Allt dokumenteras och deltagarna har individuella samtal med ansvarig lärare minst två gånger per termin. Myndigheten har därför bedömt att utbildningsanordnaren arbetat med kvalitetsarbetet på ett sätt som gjort att det tidigare förbättringsområdet inte kvarstår längre.

¹¹ En av de utbildningar där fördjupad kvalitetsgranskning genomfördes 2018 bedrivs inte längre.

3.5 Utbildningsanordnarnas synpunkter på uppföljande kvalitetsgranskning 2021

Myndigheten har skickat en digital enkät till alla utbildningsanordnare som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021. Enkäten har varit utformat på ett likartat sätt för utbildningsanordnare inom samtliga tre utbildningsformer. Frågorna i enkäten handlar bland annat om användbarhet, bemötande och om utbildningsanordnaren delar myndighetens bedömning av kvaliteten i utbildningen. Det har även funnits möjlighet till fritextsvar. I de flesta fall har enkäten skickats till utbildningens utbildningsledare.

3.5.1 Yrkeshögskolan

Myndigheten har skickat en enkät per mejl till alla 141 utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021 inom yrkeshögskolan. Sammantaget har 93 svarat vilket ger en svarsfrekvens på 66 procent.

De flesta av dem som svarat på enkäten tycker att det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömning i uppföljande kvalitetsgranskning. Sammanlagt har 80 av 93 utbildningsanordnare svarat 5 eller 6, där 6 innebär "stämmer mycket väl", på frågan om det är lätt att förstå vad som ligger till grund för bedömningen.¹²

Merparten av dem som har svarat på enkäten tycker att utredarna har varit väl förberedda och pålästa inför granskningsintervjun. Frågan är ställd som ett påstående, "myndighetens utredare var väl förberedd och påläst om utbildningen under intervjun" och 82 av 93 har svarat 5 eller 6, där 6 innebär "stämmer mycket väl".¹³

Vidare delar de flesta som svarat på enkäten myndighetens bedömning av hur de arbetat med att utveckla utbildningen utifrån de identifierande utvecklingsområdena från den fördjupade kvalitetsgranskningen.¹⁴ En stor del av de svarande uppger också att resultatet av den uppföljande kvalitetsgranskningen kommer vara till stor hjälp i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen.¹⁵

I enkäten har det funnits möjlighet att lämna förslag på förändringar eller lyfta annat som de svarande anser är viktigt vid uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningar inom yrkeshögskolan. Flera av förbättringsförslagen handlar om att det gått för lång tid mellan den fördjupade och uppföljande kvalitetsgranskningen. Myndighetens ambition framöver är att en fördjupad kvalitetsgranskning ska följas upp i uppföljande kvalitetsgranskning efter cirka ett år.

3.5.2 Konst- och kulturutbildning

Myndigheten har skickat en enkät till de tio utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021. I de flesta fall har enkäten skickats till utbildningens utbildningsledare. Sammantaget har åtta utbildningsanordnare svarat.

De flesta av de utbildningsanordnare som har svarat på enkäten tycker att det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömning i uppföljande kvalitetsgranskning. Samtliga utbildningsanordnare har svarat 5 eller 6, där 6 innebär "stämmer mycket väl", på frågan om det är lätt att förstå vad som ligger till grund för bedömningen.

¹² En respondent har svarat 2, fyra har svarat 3, sju har svarat 4, 29 har svarat 5 och 51 har svarat 6 där 1 = stämmer inte alls och 6 = stämmer mycket väl. En respondent har svarat "ingen uppfattning".

¹³ Två respondenter har svarat 3, sex har svarat 4, 18 har svarat 5 och 64 har svarat 6 där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "stämmer mycket väl". Tre respondenter har svarat "ingen uppfattning".

¹⁴ En respondent har svarat 2, tre har svarat 3, fem har svarat 4, 21 har svarat 5 och 61 har svarat 6 där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl". Två har svarat "ingen uppfattning".

¹⁵ En respondent har svarat 2, fem respondenter har svarat 3, sex respondenter har svarat 4, 24 respondenter har svarat 5 och 55 respondenter har svarat 6, där 1 = "Stämmer inte alls" och 6 = "Stämmer mycket väl". Två respondenter har svarat "ingen uppfattning".

Merparten av dem som har svarat på enkäten tycker att utredarna har varit väl förberedda och pålästa inför granskningsintervjun. Frågan är ställd som ett påstående, "myndighetens utredare var väl förberedd och påläst om utbildningen under intervjun" och samtliga utbildningsanordnare har svarat 5 eller 6 där 6 innebär "stämmer mycket väl".

Vidare upplever de flesta som svarat på enkäten att de delar myndighetens bedömning av hur de arbetat med att utveckla utbildningen utifrån de identifierande utvecklingsområdena från den fördjupade kvalitetsgranskningen. En utbildningsanordnare har svarat 4, en har svarat 5 och sex har svarat 6, där 6 innebär "Stämmer mycket väl", på frågan om de delar myndighetens bedömning.

Sex av de åtta anordnarna har svarat 6, det vill säga "Stämmer mycket väl", på frågan om resultatet av den uppföljande kvalitetsgranskningen kommer att vara till hjälp i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen. På samma fråga har en utbildningsanordnare svarat 4 och en annan 2.

De svarande har inte lämnat några förslag på förändringar vid uppföljande kvalitetsgranskning av konst- och kulturutbildningar.

3.5.3 Tolkutbildningar inom folkbildningen

Myndigheten har skickat en enkät till de tre utbildningar som har haft uppföljande kvalitetsgranskning 2021. Då myndigheten endast fått ett enkätsvar har vi valt att inte redovisa detta i denna rapport.

4 Riksrevisionens granskning av yrkeshögskolan

Riksrevisionen har granskat om yrkeshögskolan lever upp till riksdagens intentioner om att yrkeshögskoleutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, att de håller hög kvalitet och att statens stöd till dem fördelas på ett effektivt sätt. Granskningen redovisades i en rapport med beslut den 19 april 2021.¹⁶

Som en del av sin granskning har riksrevisionen tittat på om avsikterna att yrkeshögskoleutbildningar håller hög kvalitet uppfylls. I den rapport som sammanfattar granskningen skriver riksrevisionen bland annat att kvalitetsgranskningen av yrkeshögskoleutbildningar utgår från kriterier och indikatorer och har ett systematiskt urval. Vidare beskrivs att kriterierna är kända och har förutsättningar att bidra till att utveckla verksamheten hos de organisationer kvalitetsgranskningen är avsedd för, det vill säga utbildningsanordnarna. I Riksrevisionens granskning har intervjuer med utbildningsanordnare skett, och i dessa uppges att både kvalitetsgranskning och tillsyn bidrar till kvaliteten och utvecklingen av deras verksamhet. Riksrevisionen lyfter även att självvärderingsverktyget för utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan bidragit till att kvalitetskriterierna är kända hos anordnarna.

En av Riksrevisionens slutsatser i deras granskningsrapport är att myndighetens kvalitetsgranskning är "utformad på ett sätt som stöder kvalitetsutvecklingen och granskar att det nära samarbetet mellan arbetsliv och utbildning fungerar." Detta är en av grunderna för Riksrevisionens övergripande bedömning att yrkeshögskolan i stort sett lever upp till riksdagens intentioner och att yrkeshögskoleutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd.

Myndigheten konstaterar att Riksrevisionens bedömning av hur kvalitetsgranskning inom yrkeshögskolan genomförs styrker relevansen av de metoder och kvalitetskriterier vi utvecklat under de senaste åren. Framtida utvecklingsarbete inom kvalitetsgranskning och de kvalitetsfrämjande insatser som planeras kommer att ta sikte på hur

¹⁶ Riksrevisionen. (2021). *Yrkeshögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning (RIR 2021:13)*.

yrkeshögskolan även i fortsättningen kan förse arbetsmarknaden med efterfrågad kompetens, genom utbildningar som håller hög och jämn kvalitet.

5 Tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med resultat och effekt inom yrkeshögskolan

Under 2021 har myndigheten arbetat med en tematisk kvalitetsgranskning av utbildningsanordnarnas arbete med resultat och effekt inom yrkeshögskolan. Syftet med den tematiska kvalitetsgranskningen, liksom övriga tematiska kvalitetsgranskningar, är att vi ska få underlag och empiri för att kunna göra mer träffsäkra insatser både vad gäller kvalitetsfrämjande arbete och kvalitetsgranskning av utbildningar.

Inom ramen för den tematiska kvalitetsgranskningen har vi genomfört intervjuer med ett urval av utbildningsanordnare och ledningsgrupper. Under våren 2021 ställde vi frågor om det angivna temat i samband med tio fördjupade kvalitetsgranskningar. Under hösten 2021 genomförde vi intervjuer med tio ytterligare utbildningsanordnare och ledningsgrupper för utbildningar som tidigare år genomgått fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning.

I intervjuerna ställde vi frågor till utbildningsanordnare och ledningsgrupper om hur de arbetat för att nyttja beviljade platser, att de studerande ska fullfölja utbildningen och nå examen samt hur de följt upp och utvärderat andelen studerande som nått rätt jobb efter examen. Därtill har vi diskuterat huruvida kompetensen hos de examinerade från utbildningen svarar mot det aktuella kompetensbehov som arbetslivet har och om utbildningen ger en grund för att arbetsliv och individer ska kunna växa och utvecklas.

Det vi kan se i utbildningarna som ingått i urvalet för den tematiska kvalitetsgranskningen är att utbildningar som tidigare genomgått både fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning arbetar med resultat och effekt inom ramen för sitt kvalitetsarbete i större utsträckning än utbildningar som inte genomgått kvalitetsgranskning tidigare. I en stor del av de utbildningar som haft både fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning tidigare, och som ingått i urvalet för den tematiska kvalitetsgranskningen, har utbildningsanordnaren metoder för att följa upp utbildningens resultat- och effektkvalitet. Utbildningar som inte haft kvalitetsgranskning tidigare, som ingått i urvalet för den tematiska kvalitetsgranskningen, har i lägre utsträckning resultat och effekt som en del i sitt kvalitetsarbete.

I de utbildningar där vi sett att resultat och effekt är en del av kvalitetsarbetet kan vi se att utbildningsanordnaren och ledningsgruppen i hög utsträckning arbetar för att nyttja beviljade platser, att de studerande ska fullfölja utbildningen och nå examen samt utvärderar andelen studerande som nått rätt jobb efter examen. Därtill finns i flera av utbildningarna metoder för att följa upp hur examinerade från utbildningen svarar mot det aktuella kompetensbehov som arbetslivet har och hur utbildningen ger en grund för att arbetsliv och individer ska kunna växa och utvecklas.

Svaren från intervjuerna ger oss underlag i det fortsatta arbetet med att utveckla myndighetens kvalitetsgranskning, med fokus på arbetet med resultat och effekt inom yrkeshögskolan. I avsnitt 7.2 framgår också hur vi arbetar för att främja resultat- och effektkvalitet inom yrkeshögskolan.

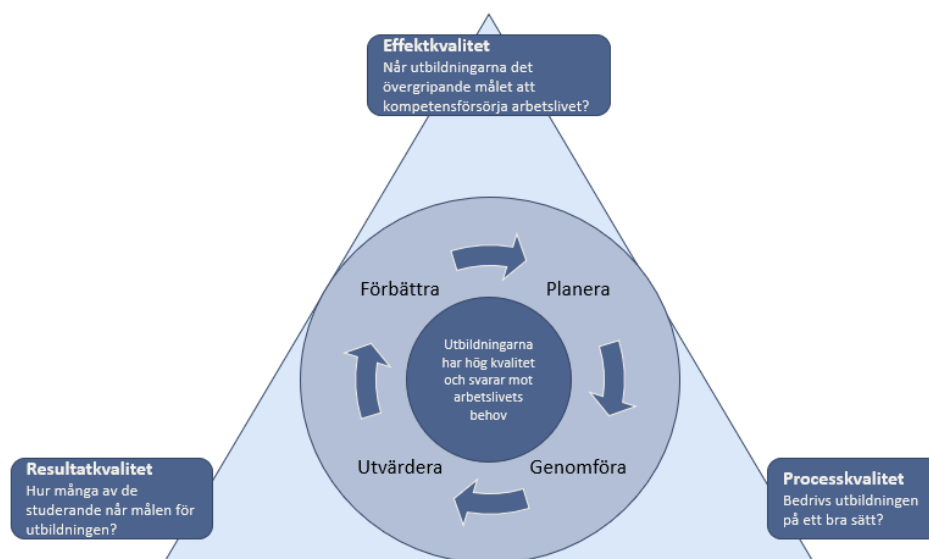
6 Kvalitetsfrämjande insatser

Enligt 3 § förordning (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten främja utvecklingen och kvaliteten i de utbildningsformer vi ansvarar för. Detta sker bland annat genom kvalitetsfrämjande insatser utifrån de erfarenheter och lärdomar myndigheten får i kvalitetsgranskning.

I detta kapitel redovisar vi vilka kvalitetsfrämjande insatser som genomförts 2021.

6.1 Kvalitetstriangeln inom yrkeshögskolan

För att stärka både utbildningsanordnarnas och vårt eget fokus på att kompetensen hos de studerande inom yrkeshögskolan ska motsvara arbetslivets kompetensbehov har vi tagit fram en enkel pedagogisk bild som vi kallar kvalitetstriangeln. Denna triangel ligger till grund för vår kvalitetsgranskningsstrategi.

Figur 4. Kvalitetstriangeln inom yrkeshögskolan

Kvalitetstriangeln belyser att myndigheten ser kvalitet ur tre olika perspektiv, att alla tre är viktiga för att en utbildning ska ha hög kvalitet och svara mot arbetslivets behov vilket är grundläggande krav inom yrkeshögskolan.¹⁷

- Processkvalitet är de dagliga processer som finns i alla utbildningar – undervisning, schemaläggning, betygssättning och liknande. Dessa processer behöver fungera väl för att utbildningen ska ha förutsättningar för att vara en bra yrkeshögskoleutbildning.
- Resultatqualitet handlar om att studerande tar sig genom utbildningen med godkänt resultat och når dess mål. En utbildning behöver både ha en tillräcklig genomströmning och se till att de studerande får förutsättningar för att nå lärandemålen för att vara en bra yrkeshögskoleutbildning.
- Effektkvalitet är samspelet mellan de examinerades nyvunna kunskaper, färdigheter och kompetenser och hur de berikar de arbetsgivare som rekryterar från utbildningen. Hög effektkvalitet är kopplat till att utbildningen verkligen har ett värde för de studerande efter examen. En utbildning behöver se till att det finns en tydlig koppling mellan arbetslivets föränderliga behov och vad de studerande lär sig för att vara en bra yrkeshögskoleutbildning.

En stor anledning till att vi tagit fram kvalitetstriangeln och att vi gärna sprider den till utbildningsanordnarna är vår erfarenhet att klassiska kvalitetssystem, särskilt inom

¹⁷ Lag (2009:128) yrkeshögskolan: "1 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att inom yrkeshögskolan - säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, [...] - säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar håller hög kvalitet, [...]"

utbildningsvärlden, nästan uteslutande mäter, följer upp, utvärderar och förbättrar processkvalitet. Detta sker genom kursvärderingar och andra verktyg som är väl bekanta för skolor. Men för att utbildningarna ska bli bra yrkeshögskoleutbildningar behöver de utveckla metoder för att följa upp och stärka resultatkvalitet, men framför allt effektkvalitet. Vår erfarenhet är att nästan alla utbildningsanordnare har systematiskt kvalitetsarbete kring processkvalitet och att många har det för resultatkvalitet, men att effektkvalitet är den typ av kvalitet som utvärderas i lägst utsträckning och som uppfattas som svårast att arbeta med. Just därför behöver anordnarna mer stöd kring detta än för processkvalitet.

I den tematiska kvalitetsgranskningen av arbetet med resultat och effekt som genomförts 2021 kan vi se att metoder för att följa upp effektkvalitet ofta tas fram när utbildningen pågått några år och oftast efter genomförd fördjupad och uppföljande kvalitetsgranskning. Myndighetens medskick är att metoder för att följa upp effektkvalitet bör finnas med i en utbildnings kvalitetsarbete redan i ett tidigt skede av en utbildning, exempelvis när ledningsgruppen sätts samman och när ett nätverk för LIA-platser byggs upp.

Vår erfarenhet är att en från början väl sammansatt ledningsgrupp som tidigt i sitt kvalitetsarbete tagit fram metoder för uppföljning av en utbildnings resultat och effekt också ger utbildningen goda förutsättningar för hög effektkvalitet och säkerställer att utbildningen verkligen har ett värde för de studerande efter examen. Detta bidrar även till tydliga målbilder för de studerande, så att de är medvetna om vad utbildningen och en examen kan leda till i deras framtida yrkesliv.

Vi arbetar på flera sätt för att uppmärksamma anordnarna om hur de kan stärka effektkvalitet. I kvalitetsgranskningarna utreder vi hur utbildningsanordnaren i den enskilda utbildningen arbetar med att utvärdera och förbättra alla tre kvalitetsformerna. Att utbildningsanordnaren och ledningsgruppen behöver lägga större fokus på effektkvalitet är ett vanligt förbättringsområde, och vi uppfattar att vi får upp frågan högre på dagordningen genom att regelbundet påpeka detta.

Utöver kvalitetsgranskningarna informerar vi om vår syn på kvalitet och vikten av effektkvalitet gentemot anordnarna. Vi gör det i det pass som kvalitetsgranskningen har i YH-förbundets utbildningsledarutbildning, där triangeln har huvudrollen i vår genomgång. Vi går även igenom vår syn på kvalitet vid andra tillfällen där vi möter anordnarna, exempelvis träffar med YH-förbunden eller andra anordnarorganisationer.

Under 2021 har vi deltagit i fyra utbildningsledarutbildningar och vid två särskilda anordnarträffar där kvalitetstriangeln varit huvudtemat.

Kvalitetstriangeln är utformad enligt syftet med yrkeshögskolan och de krav som därigenom ställs på yrkeshögskoleutbildningar. Framöver kommer vi arbeta med att ta fram modeller anpassade även till övriga utbildningsformer.

6.2 Självvärdering som ett stöd för utbildningsanordnarnas arbete med kvalitet

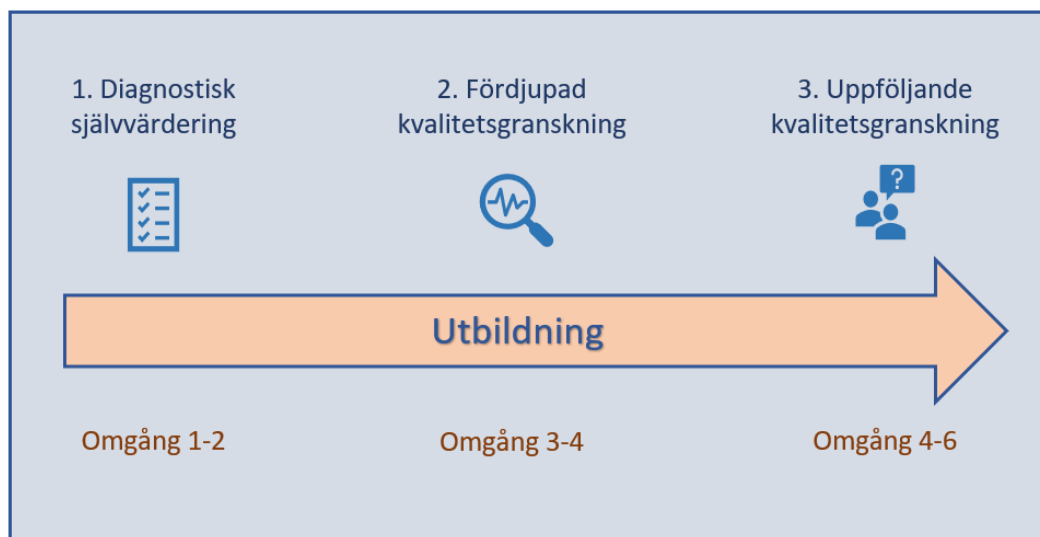
Myndigheten har tagit fram ett självvärderingsverktyg som en kvalitetsfrämjande insats för att utbildningsanordnare ska kunna utvärdera sin, eller sina utbildningar. Verktyget består av ett antal frågor, som är fördelade över olika områden. Frågorna utgår från myndighetens fastställda kvalitetskriterier för respektive utbildningsform. Tanken är att verktyget ska göra det lättare för utbildningsanordnare att arbeta med kvalitetskriterierna på ett systematiskt sätt.

Självvärderingsverktyget är utformat som en Excel-fil, som utbildningsanordnaren kan ladda hem från myndighetens webbsida.¹⁸ I filen finns flera frågor som

¹⁸ <https://www.myh.se/Verksamhetsomraden/Yrkeshogskolan/For-utbildningsanordnare/Kvalitetsfragor/>

utbildningsanordnaren kan ställa till olika parter som är involverade i utbildningen. Detta för att arbeta med kvalitetsarbetet på ett systematiskt sätt.

Av figuren nedan framgår att myndighetens tanke är att den diagnostiska självvärderingen kan fungera som ett stöd för utbildningsanordnarna under en utbildnings hela livscykel och kan med fördel användas redan inför utbildningsstart. På så sätt hinner utbildningsanordnarna själva att arbeta med att utveckla kvaliteten i utbildningarna innan myndigheten gör fördjupad respektive uppföljande kvalitetsgranskning.

Figur 5. Myndighetens visualisering över självvärderingens plats i en utbildnings livscykel.

6.2.1 Självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete inom yrkeshögskolan

Myndigheten publicerade självvärderingsverktyget för systematiskt kvalitetsarbete inom yrkeshögskolan på myndighetens webbsida den 14 november 2019. Verktöget har sedan dess haft samma format och syfte, men genomgått mindre uppdateringar och justeringar i enlighet med de kriterier och indikatorer som används i myndighetens kvalitetsgranskning.¹⁹

I samband med kvalitetsgranskning uppmanar myndigheten utbildningsanordnare att använda verktyget för att själva diagnosticera och utforma utbildningens kvalitetsarbete. Myndighetens uppfattning är att verktyget är uppskattat och i hög utsträckning används av utbildningsanordnarna.

Myndighetens uppföljning under 2021 visade att 72 av 80 tillfrågade utbildningsanordnare som haft fördjupad kvalitetsgranskning kände till självvärderingsverktyget. 57 av dessa 72 utbildningsanordnare svarade att de använder självvärderingsverktyget. Sedan verktygets lansering har självvärderingsverktyget totalt 2 647 nedladdningar.

¹⁹ Myndigheten för yrkeshögskolan. (2021). *Kvalitetsfrågor – självvärderingsverktyg för anordnare inom yrkeshögskolan*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/yrkeshogskolan/for-utbildningsanordnare/kvalitetsframjande-stod-och-verktyg>

6.2.2 **Självvärderingsverktyg för systematiskt kvalitetsarbete inom konst- och kulturutbildning**

Under 2021 har myndigheten arbetat med att ta fram ett självvärderingsverktyg riktat till utbildningsanordnare av konst- och kulturutbildning.²⁰ I arbetet har utbildningsanordnare själva medverkat för att testa verktyget och dess användbarhet innan det tagits i bruk. Verktyget har samma format och syfte som motsvarande inom yrkeshögskolan, men är i sitt innehåll anpassat till konst- och kulturutbildningarna.

Myndigheten publicerade självvärderingsverktyget för systematiskt kvalitetsarbete inom konst- och kulturutbildningar på myndighetens webbsida den 28 september 2021. I samband med publiceringen hölls ett webinarium där verktyget introducerades för utbildningsanordnare. Sedan lanseringen har självvärderingsverktyget laddats ned totalt 100 gånger. Webbinariet som kan ses på myndighetens Youtube-kanal har visats 118 gånger. Då det under 2021 funnits totalt 41 utbildningsanordnare av konst- och kulturutbildningar bedömer myndigheten att det är troligt att verktyget har nått ut till utbildningsanordnarna.²¹

På FRIKS (Fria konstnärliga och hantverksinriktade utbildningar) årsmöte höll utredare på myndigheten en workshop för FRIKS medlemmar om kvalitetsarbete och det nyligen lanserade självvärderingsverktyget. Det var 25 medlemmar från 20 olika utbildningsanordnare inom konst- och kulturutbildningar närvarande. I workshoppen fick deltagarna diskutera hur de skulle kunna tänka sig att använda verktyget och med vilka. I workshoppen fanns utbildningsanordnare som varit med i självvärderingsverktygets testgrupp och de berättade hur verktyget har underlättat kvalitetsarbetet i sina verksamheter.

6.2.3 **Självvärderingsverktyg för kvalitetssäkring av validering**

År 2020 lanserade myndigheten ett självvärderingsverktyg för kvalitetssäkring av validering. Det verktyget riktar sig till utbildningsanordnare inom alla utbildningsformer. Självvärderingsverktyget utgår från de olika stegen i validering och frågeställningarna utgår ifrån de kvalitetskriterier för validering som används vid myndighetens kvalitetsgranskningar. Verktyget är tänkt att samspela med det tidigare lanserade självvärderingsverktyget för systematiskt kvalitetsarbete så att arbetet med validering kan integreras i det ordinarie systematiska kvalitetsarbetet.

Under 2021 har myndigheten följt upp hur verktyget använts. Sedan dess lansering har verktyget laddats ned totalt 436 gånger. Att fler utbildningsanordnare använder sig av verktyget tolkar myndigheten som att det underlättar användandet av validering i utbildningarna.

6.3 **Stödmaterial för jämställdhet**

I de utbildningsformer myndigheten ansvarar för finns utmaningar för vissa utbildningsområden när det gäller att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval. Arbete med jämställdhet mellan könen är ett långsiktigt arbete, där flera insatser över tid kan ge effekt. Genom att arbeta med jämställdhet öppnas fler möjligheter för människor att antas till och studera inom de utbildningsformer vi ansvarar för.

²⁰ Myndigheten för yrkeshögskolan. (2021). *Kvalitetsfrågor – självvärderingsverktyg för anordnare inom konst- och kulturutbildning*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/konst-och-kulturutbildningar/for-utbildningsanordnare/kvalitetsframjande-stod-och-verktyg>

²¹ Myndigheten för yrkeshögskolan. (2021). *Webbinarium för anordnare inom konst- och kulturutbildning – verktyg för systematiskt kvalitetsarbete*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.youtube.com/watch?v=fctBiKTYw8>

Myndigheten har sedan tidigare publicerat stödmaterial²² för att nå ut med information om hur det går att arbeta med jämställdhet inom yrkeshögskola och konst- och kulturutbildning. Materialet ger information om regelverk, myndighetens definitioner av begrepp inom området och innehåller tips och exempel på hur utbildningsanordnare kan arbeta med frågorna i sin verksamhet. Myndigheten har under 2021 upplyst utbildningsanordnare om stödmaterialen i samband med kvalitetsgranskningar, men också i separata nyhetsartiklar på myndighetens hemsida.

Sedan dess lansering har stödmaterialen laddats ned 721 gånger, varav 169 av nedladdningarna skedde 2021.

7 Framåtblick 2022

I detta kapitel gör vi en framåtblick inför 2022, med fokus på kvalitetsgranskning och kvalitetsfrämjande insatser.

7.1 Under 2022 planerar vi att genomföra cirka 270 kvalitetsgranskningar

I urvalet av utbildningar för fördjupad kvalitetsgranskning 2022 har ett urval av pågående utbildningar gjorts. Utbildningarna som valts ut har bedrivits under ett antal utbildningsomgångar de senaste åren och har inte haft fördjupad kvalitetsgranskning (FKG) tidigare. I 2022 års urval av utbildningar för uppföljande kvalitetsgranskning (UKG) ingår pågående utbildningar som har haft en fördjupad kvalitetsgranskning åren 2016–2021 som inte redan har haft en uppföljande kvalitetsgranskning.

ÅR	YH FKG	YH UKG	KK FKG	KK UKG	Summa
2022	Ca 110	88	18	56	270

Figur 6. Antal kvalitetsgranskningar 2022

7.1.1 Formerna för fördjupad kvalitetsgranskning påverkas fortsatt av coronapandemin

Under 2022 planerar vi att åter genomföra besök hos en del av utbildningarna i samband med fördjupad kvalitetsgranskning, om så är möjligt med hänsyn till coronapandemin och gällande restriktioner. I den mån restriktioner medger, genomförs besök framför allt hos de utbildningar som bedrivs i bunden form. Under coronapandemin har vi dock sett att vissa intervjuer som sker i samband med fördjupad kvalitetsgranskning, exempelvis med arbetslivsrepresentanter och undervisande personal, med fördel kan genomföras på distans. Likaså att utbildningar som bedrivs på distans också är lämpliga att till viss del, eller helt och hållet, kvalitetsgranskas på distans.

7.2 Kvalitetsfrämjande insatser

Under 2022 kommer myndigheten att fortsätta arbetet med att främja kvalitet inom de utbildningsformer vi ansvarar för. Det handlar dels om att utveckla befintliga stödmaterial och verktyg, som självvärderingsverktygen och stödmaterialen för jämställdhet, dels om att identifiera vilka behov av främjande insatser som utbildningsanordnare ser framöver.

I det fortsatta arbetet med kvalitetsfrämjande insatser kommer vi använda denna kvalitetsgranskningsrapport, eftersom den pekar ut både utvecklingsområden och väl fungerande områden i utbildningarna. Syftet med att beskriva goda exempel i rapporten

²² Myndigheten för yrkeshögskolan. (2020). *Ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan*. Myndigheten för yrkeshögskolan. (2019). *Ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom konst- och kulturutbildning*.

är att utbildningsanordnare inom samtliga utbildningsformer ska kunna dra lärdom och få inspiration till sitt eget kvalitetsarbete.

8 Litteraturförteckning

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2020. *Ett stödmaterial för arbetet med jämställdhet inom yrkeshögskolan*. Elektronisk, tillgänglig:
<https://www.myh.se/Publikationer/2020/Jamstalld-utbildning-inom-YH-/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2021. *Kvalitetsfrämjande stöd och verktyg*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.myh.se/Verksamhetsomraden/Yrkeshogskolan/For-utbildningsanordnare/Kvalitetsfragor/>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2021. *Kvalitetsgranskning av yrkeshögskoleutbildningar 2020*. MYH 2020/6829. Elektronisk, tillgänglig:
<https://assets.myh.se/docs/publikationer/rapporter/kvalitetsgranskning-av-yrkeshogskolan-2020.pdf>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2021. *Kvalitetsfrågor – självvärderingsverktyg för utbildningsanordnare inom yrkeshögskolan*. Elektronisk, tillgänglig:
<https://www.myh.se/yrkeshogskolan/for-utbildningsanordnare/kvalitetsframjande-stod-och-verktyg>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2021. *Kvalitetsfrågor – självvärderingsverktyg för utbildningsanordnare inom konst- och kulturutbildning*. Elektronisk, tillgänglig:
<https://www.myh.se/konst-och-kulturutbildningar/for-utbildningsanordnare/kvalitetsframjande-stod-och-verktyg>

Myndigheten för yrkeshögskolan. 2021. *Webbinarium för utbildningsanordnare inom konst- och kulturutbildning – verktyg för systematiskt kvalitetsarbete*. Elektronisk, tillgänglig: <https://www.youtube.com/watch?v=fctBiKTGYw8>

Riksrevisionen. (2021). *Yrkeshögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning (RIR 2021:13)*.

Bilaga 1: Fördjupade kvalitetsgranskningar 2021

Yrkeshögskolan

Utbildningsnamn	Utbildningsanordnare	Kommun
Aktiveringspedagog inom Iss	Mölnadals Kommun	Mölnadal
Apotekstekniker	Lernia Utbildning AB	Sundsvall
Apotekstekniker	Lernia Utbildning AB	Linköping
Arborist	Hvilan Utbildning AB	Stockholm
Avancerad gis-användare	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Uppsala universitet	Gävle
B2b-säljare	Grit Academy AB	Malmö
Bryggeriteknik	Västerbergslagens utbildningsförbund, vbu	Ludvika
Bygglövshandläggare	Kunskap & Kompetens i Sverige AB	Örnsköldsvik
Byggnadsingenjör-produktionsledare	Industriellt UtvecklingsCentrum i Kalmar Län AB	Kalmar
Byggproduktionsledare - renovering, ombyggnad, tillbyggnad	Kyh AB	Malmö
Cad-konstruktör produktutveckling mekanik/plast	Kungsbacka kommun	Kungsbacka
Certifierad kyl- och värmepumpstekniker inriktning energieffektivisering	Härnösands kommun	Härnösand
Content Developer	Hyper Island Program AB	Stockholm
Demensspecialiserad undersköterska	Skövde kommun	Skövde
Designmodellör	Formakademin i Lidköping AB	Lidköping
Driftingenjör inom kyla, vvs och energi	Karlsson Climate AB	Eslöv
Drifttekniker - processoperatör	Creando AB	Sundsvall
Drifttekniker kemisk industri	Stenungsunds kommun	Stenungsund
Drifttekniker kraft & värme/process	Stiftelsen Yrkeshögskolan Sverige	Flera orter
EI- och avioniktekniker	Nyköpings kommun	Nyköping
Elingenjör – elkonstruktör	Hässleholms kommun	Hässleholm
Elingenjör – fastighet, industri och järnväg	Helsingborgs kommun	Helsingborg
Elkraftingenjör	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Jönköping
Elkraftsingenjör – projektering och beredning	Hässleholms kommun	Hässleholm
Event manager	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Stockholm
Eventkoordinator	Landskrona kommun	Landskrona
Fastighets- och energitekniker	Fastighetsakademin Sverige AB	Göteborg

Fastighetsförvaltare	Folkuniversitetet Stift Kursverksamheten vid Stockholms universitet	Jönköping
Fiske- och jaktguide	ForshagaAkademin AB	Forshaga
Food & Beverage Manager	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Flera orter
Front End Developer	Medieinstitutet i Sverige AB	Göteborg
Futuregames spelprogrammerare	Changemaker Educations AB	Stockholm
Garment Technical Designer	Borås kommun	Borås
Geodetisk mätningstekniker	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Norrköping
Glas-och metallingenjör	Lerums kommun	Lerum
Hälso- och sjukvårdsadministratör	Lernia Utbildning AB	Malmö
Industriell elektroniktekniker	Karlstads kommun	Karlstad
Integrerad trafikflygarutbildning med mpl-certifikat	Lunds universitet	Klippan
Internationell handelslogistiker	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Umeå Universitet	Umeå
Internationell säljare b2b	IHM Business School AB	Göteborg
It-säkerhetsspecialist	Stockholms Internationella Handelsskola i Malmö AB	Malmö
It-säkerhetsspecialist	Botkyrka kommun	Botkyrka
Javautvecklare	IT-Högskolan Sverige AB	Flera orter
Kommersiell drönaroperatör	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Lunds universitet	Klippan
Kvalificerad lönekonsult, digitala systemlösningar	Medborgarskolan Stockholmsregionen	Flera orter
Kvalitets-/produktionsutvecklare inom textil/mode/funktion	Stiftelsen Proteko	Borås
Kyl- och värmepumpstekniker	Personal Skills PS AB	Göteborg
Lokförare	Nässjö kommun	Nässjö
Lönespecialist	Iterum Education AB	Göteborg
Marin servicetekniker	Botkyrka kommun	Botkyrka
Mathantverk; bagare, bär-, frukt- och grönsaksförädlare, charkuterist, mejerist	Torsta AB	Krokom
Medicinsk sekreterare	Lunds kommun	Lund
Medicinsk sekreterare	Region Kronoberg	Växjö
Medicinsk sekreterare	Borås kommun	Borås
Mobila system och git	Ocellus Information Systems AB	Uppsala
Music Business Developer	Diversify Music Group AB	Stockholm
Optotekniker	Edugrade AB	Hudiksvall
Produktionslogistik	Göteborgs Tekniska College AB	Göteborg
Psykiatrispecialiserad undersköterska/vårdare/stödpedagog	Kramfors kommun	Kramfors

Redovisningsekonom med lönekompetens	Stiftelsen Yrkeshögskolan Sverige	Örebro
Redovisningskonsult	Stockholms kommun	Stockholm
Socialpedagog med särskild kompetens inom kbt	Sverigehälsan AB	Nacka
Solenergiprojektör specialisering solceller	Varbergs kommun	Varberg
Specialistundersköterska multisjuka äldre	Kompetensutvecklingsinstitutet Sverige AB	Flera orter
Specialistutbildad undersköterska inom palliativ vård	Consensum Lund AB	Sollentuna
Specialistutbildad undersköterska med inriktning multisjukdom och palliativ vård/omsorg	Kunskapsförbundet Väst	Vänersborg
Stödpedagog	Sollefteå kommun	Sollefteå
Stödpedagog inom funktionshinderområdet	Hälsö högskolan i Jönköping AB	Flera orter
Säljare b2b	IHM Business School AB	Stockholm
Tandsköterska	Västra Götalandsregionen	Göteborg
Teater-, event- & scentekniker	Stockholms kommun	Stockholm
Teknisk testare	Jensen Education School AB	Stockholm
Trafikflygarutbildning helikopter	Svensk Pilotutbildning AB	Göteborg
Trafikläroarbildning	Upplands-Bro kommun	Upplands-Bro
Trädgårdsmästare- hälsa, kultur och miljö	Gunnebo slott och trädgårdar AB	Möndal
Trädgårdsmästare, ekologi och entreprenörskap	Södertälje kommun	Södertälje
Trähantverkare	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten Vid Göteborgs Universitet	Tibro
Tv-produktionsspecialist	Region Kalmar Län	Västervik
Va-projektör	Nackademin AB	Solna
Vindkrafttekniker	Strömsunds kommun	Strömsund
Vvs- och energiingenjör	Luleå kommun	Luleå
Vvs-ingenjör	Varbergs kommun	Varberg
Vårdadministratör	Internationella Handelshögskolan i Jönköping AB	Jönköping
Vårdadministratör	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Söderköping
Värmepumpstekniker	Markaryds kommun	Markaryd
Webbutvecklare inom e-handel	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm

Konst- och kulturutbildningar

Utbildningsnamn	Utbildningsanordnare	Kommun
Art Director/Copywriter	Berghs School of Communication	Stockholm
Dansutbildning Jazz/Commercial, 1 år heltid	Folkuniversitetet – Balettakademien Stockholm	Stockholm
Grafik grundläggande konstnärlig utbildning	Dömen Konstskola	Göteborg

Grafisk Design/Reklam	Forsbergs Skola AB	Stockholm
Konstnärlig grundutbildning	Gerlesborgsskolan Stockholm	Stockholm
Konstnärlig grundutbildning i grafik	Göteborgs Konstskola	Göteborg
Konstnärlig grundutbildning i skulptur	Göteborgs Konstskola	Göteborg
Konstnärlig utbildning i skulptur	Konstskolan Idun Lovén AB	Huddinge
Lilla Akademiens Pre-Collegeutbildning i musik – fördjupningsår	Musikskolan Lilla Akademien AB	Stockholm
Musikalutbildning, 1 år heltid	Folkuniversitetet – Balettakademien Stockholm	Stockholm
Mönsterkonstruktör/Direktris	Tillskärarakademin Malmö	Malmö
Produktutvecklare/Design	Tillskärarakademin Malmö	Malmö
Skulptur grundläggande konstnärlig utbildning	Dömen Konstskola	Göteborg
Textilhantverk Sömnad	Föreningen Handarbetets vänner u.p.a.	Stockholm
Umeå konstskola	Umeå konstskola	Umeå

Tolkutbildningar inom folkbildningen

Utbildningsnamn	Utbildningsanordnare	Kommun
Kontaktolk	Wiks folkhögskola	Uppsala
Kontaktolk	Katrinebergs folkhögskola	Falkenberg
Kontaktolk	ABF Stockholm	Stockholm
Kontaktolk	Folkuniversitetet i Östersund	Östersund

Bilaga 2: Uppföljande kvalitetsgranskningar 2021

Yrkeshögskolan

Utbildningsnamn	Namn	Kommun
Affärsutvecklare besöksnäring	YrkesAkademien YH AB	Falun
Anläggningsingenjör – infrastruktur	Hermods AB	Göteborg
Anläggningsingenjör – infrastruktur	Hermods AB	Solna
Anläggningsmontör storkraftnätet	Åsbro Kursgård AB	Askersund
Arbetsledare – hållbar grönyteförvaltning	YrkesAkademien YH AB	Ängelholm
Arbetsledare anläggning	Hässleholms kommun	Hässleholm
Arbetsmiljöingenjör	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Göteborgs Universitet	Göteborg
Automationsingenjör inriktning processteknik	Karlstads kommun	Karlstad
Bagare och konditor	Göteborgs kommun	Göteborg
Bagare och konditor	Kristianstads kommun	Kristianstad
Behandlingsassistent	Forshaga kommun	Forshaga
Behandlingspedagog	TUC Sweden AB	Linköping
Behandlingspedagog	Ideella föreningen Eslövs Folkhögskola med registrerad firma Eslövs Folkhögskola Ideell	Eslöv
Behandlingspedagog	Sollefteå kommun	Sollefteå

Behandlingspedagog	Hudiksvalls kommun	Hudiksvall
Behandlingspedagog	Hedemora kommun	Hedemora
Betongingenjör	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Stockholm
Betongingenjör	YrkesAkademin YH AB	Göteborg
Bildbehandlare	Folkuniversitetet Stift Kursverksamheten vid Stockholms universitet	Stockholm
Bygg- och anläggningsledare	Plushögskolan AB	Uddevalla
Bygg- och anläggningsprojektör cad/bim	Kungsbacka kommun	Kungsbacka
Byggingenjör	Varbergs kommun	Varberg
Byggproduktionsledare	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Jönköping
Byggproduktionsledare	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Malmö
Cad-konstruktör – Mechanical Designer	Göteborgs kommun	Göteborg
Design Lead	Hyper Island Program AB	Stockholm
Designteknik – Surface Designer	Göteborgs kommun	Göteborg
Drifttekniker inom energi och processteknik	Östsvenska Yrkehögskolan AB	Norrköping
Drifttekniker, kraft & värme/process	Stiftelsen Yrkehögskolan Sverige	Örebro
Drifttekniker/processoperatör	Oskarshamns kommun	Flera orter
E-commerce Product Manager	Uddevalla kommun	Flera orter
E-drivsystemsspecialist	YrkesAkademin YH AB	Trollhättan
Ekonomi- och redovisningskonsult	IHM Business School AB	Stockholm
Elkraftsingenjör	Nackademin AB	Solna
Fastighetsförvaltare	Botkyrka kommun	Botkyrka
Fastighetsförvaltare	Newton Kompetensutveckling AB	Göteborg
Fastighetsförvaltare	Fastighetsakademin Sverige AB	Göteborg
Flygtekniker	Klippans kommun	Klippan
Flygtekniker	Linköpings kommun	Linköping
Flygtekniker – helikopter	Nordiskt FlygTeknikCentrum AB	Luleå
Food & Beverage Manager	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Stockholm
Front End Developer	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Fältservicetekniker – mobila arbetsmaskiner	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Ljungby
Förpackningsdesigner	Sunne kommun	Sunne
Guldsmed	Falköpings kommun	Falköping
Hantverkslärling	Stiftelsen Hantverk & Utbildning	Leksand
Hiss- och rulltrappstekniker	Botkyrka kommun	Botkyrka
Hydraultekniker	Stiftelsen Institutet för tillämpad hydraulik	Örnsköldsvik
Industrirörtekniker	Karlstads kommun	Karlstad
Inköp & Supply Management	NBI i Sverige AB	Malmö
Instrument- och flermotorinstruktörsutbildning	OSM Aviation Academy AB	Västerås

Internationell sommelier - matsalschef	Resturangakademien AB	Stockholm
Internationell spedition med inriktning miljölogistik	Göteborgs kommun	Göteborg
Internationell säljare b2b	IHM Business School AB	Stockholm
It-projektledare	Jensen Education School AB	Stockholm
It-säkerhetsspecialist	Stockholms Internationella Handelsskola AB	Stockholm
It-säkerhetstekniker – etisk hackare	Edugrade AB	Flera orter
Komposittekniker	Varbergs kommun	Flera orter
Kontaktfolk arabiska/dari	Plushögskolan AB	Göteborg
Koordinator inom besöksnäringen	Båstads kommun	Båstad
Kulturmålare – traditionellt byggnadsmåleri	Mariestads kommun	Mariestad
Kuskutbildningen i brukshästkörning	Wången AB	Krokom
Kvalificerad djurvårdare – nivå 2	Västra Götalandsregionen	Skara
Kvalificerad inköpare	Företagsekonomiska Institutet 1888 AB	Stockholm
Kvalificerat inköp och upphandling	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Norrköping
Leveldesigner	TGA utbildning AB	Malmö
Lärlingsutbildning inom traditionellt hantverk	Hantverksakademien i Sverige AB	Stockholm
Lönekonsult	Plushögskolan AB	Gävle
Lönekonsult med systeminriktning	Montico Kompetensutveckling AB	Flera orter
Lönespecialist	TUC Sweden AB	Linköping
Management inom hotell och besöksnäring	TEC Travel Education Centre AB	Stockholm
Massage- och friskvårdsterapeut	Bergqvist Massage & Friskvårdsutbildningar AB	Linköping
Medicinsk sekreterare	Göteborgs kommun	Göteborg
Miljö och va-teknik	Västerbergslagens Utbildningsförbund, vbu	Ludvika
Mjukvarutestare	Plushögskolan AB	Stockholm
Mjukvarutestare	IT-Högskolan Sverige AB	Göteborg
Musik- och eventarrangör	Nyköpings kommun	Nyköping
Mätningssingenjör	Plushögskolan AB	Göteborg
Mätningssingenjör bygg och anläggning	Kyh AB	Malmö
Mätningstekniker	Kramfors kommun	Kramfors
Möbeltafetserare	Stiftelsen Stenebyskolan	Bengtsfors
Offentlig upphandlare	Stockholms kommun	Stockholm
Online Video Producer	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Ortopedtekniker	Hälsö högskolan i Jönköping AB	Jönköping
Professional Video Editor	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Programmerare Iphone och Android	Sveriges Yrkeshögskola AB	Malmö
Project Manager Meeting & Events Stockholm	TEC Travel Education Centre AB	Stockholm
Projektledare el	Insu AB	Stockholm

Projektledning - hållbara möten & event	Stockholms kommun	Stockholm
Receptions-, konferens- & housekeepingansvarig	Göteborgs kommun	Göteborg
Server- och virtualiseringspecialist	EC Utbildning AB	Örebro
Service Manager – for Future Tourism	Malmö kommun	Malmö
Skogsbrukstekniker	Ljusdals kommun	Flera orter
Skräddare	Uddevalla kommun	Uddevalla
Socialpedagog med särskild kompetens inom kbt	Sverigehälsan AB	Malmö
Socialpedagog/ behandlingspedagog med interkulturell profil	Finska Folkhögskolans Stiftelse	Göteborg
Specialiserad undersköterska i demensvård	Kramfors kommun	Kramfors
Specialistundersköterska anestesi- och operationssjukvård	Östsvenska Yrkeshögskolan AB	Linköping
Specialistundersköterska inom demens	Arboga kommun	Arboga
Specialistundersköterska operation, intensivvård och anestesi	Region Kronoberg	Växjö
Specialistutbildad undersköterska – psykiatri	TUC Sweden AB	Jönköping
Specialistutbildad undersköterska inom demens	Consensum Lund AB	Sollentuna
Specialistutbildad undersköterska inom gerontologi, geriatrik, demens och rehabilitering	Göteborgs kommun	Göteborg
Specialistutbildad undersköterska inom psykisk ohälsa	Consensum Lund AB	Lund
Specialsnickare inom möbel- och inredningsindustrin	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten Vid Göteborgs Universitet	Tibro
Spelgrafiker	TGA utbildning AB	Malmö
Spelprogrammerare	TGA utbildning AB	Malmö
Strategisk inköpare/upphandlare	TUC Sweden AB	Stockholm
Strategiskt inköp och upphandling	One Academy AB	Flera orter
Strategiskt inköp och upphandling	One Academy AB	Göteborg
Systemutvecklare.net	TUC Sweden AB	Linköping
Säljare b2b	IHM Business School AB	Malmö
Tandsköterska	Mariestads Kommun	Mariestad
Tandsköterska	TUC Sweden AB	Stockholm
Tandsköterska	TUC Sweden AB	Tranås
Tandsköterska	Oskarshamns kommun	Oskarshamn
Tandsköterska	Luleå kommun	Luleå
Tandsköterska	MedLearn AB	Västerås
Tandsköterska	YrkesAkademin YH AB	Sollefteå
Tandsköterska	Folkuniversitetet Stiftelsen Kursverksamheten vid Umeå Universitet	Östersund

Tandsköterska	Västra Götalandsregionen	Uddevalla
Technical Artist	TGA utbildning AB	Malmö
Tekniker tunga maskiner och fordon	YrkesAkademin YH AB	Eskilstuna
Teknikinformatör	Hermods AB	Solna
Trac turism- och resekonst	YrkesAkademin YH AB	Uppsala
Trac turism- och resekonst	Skellefteå kommun	Skellefteå
Trafiklärare	Vännäs kommun	Vännäs
Trafiklärare	Västerås kommun	Västerås
Trafiklärare	SYAB Gruppen AB	Kalmar
Trafiklärare	YrkesAkademin YH AB	Borlänge
Träbyggnadsprojektör hållbart byggande	YrkesAkademin YH AB	Skellefteå
Tv-produktionsspecialist	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Underhållsingenjör	Arboga kommun	Arboga
Underhållstekniker inom processindustrin	Borlänge kommun	Borlänge
Urmakare	Institutet för Högre Urmakeriutbildning i Norden AB	Motala
Varmsmed – gesäll	JärnAkademien Ångermanland AB	Kramfors
Vatten- och miljötekniker	Stiftelsen Yrkehögskolan Sverige	Hallsberg
Verktygsteknik	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Värnamo
Webbkommunikatör sociala medier	Medieinstitutet i Sverige AB	Stockholm
Webbutvecklare .net	Tekniska Högskolan i Jönköping AB	Värnamo
Webbutvecklare Content Management Systems	Medieinstitutet i Sverige AB	Malmö

Konst- och kulturutbildningar

Utbildningsnamn	Utbildningsanordnare	Kommun
Dansutbildningen	Balettakademien Göteborg	Göteborg
Konstskolan LINNEA	Konstskolan LINNEA	Stockholm
Musikalartist	Kulturama	Stockholm
Musikalutbildningen	Balettakademien Göteborg	Göteborg
Performing Arts School	Dans i Göteborg AB	Göteborg
Skådespelarprogrammet	Calle Flygare Teaterskola AB	Stockholm
Slöjd och hantverk – form och kultur	Sätergläntan institutet för slöjd och hantverk	Leksand
Stockholm musikalartistutbildning	Alhanko & Johnson AB	Stockholm
Vadstena sång- och pianoakademi	Folkuniversitetet – Kursverksamheten vid Stockholms universitet	Stockholm
Yrkesdansarutbildningen	Folkuniversitetet – Balettakademien Stockholm	Stockholm

Tolkutbildningar inom folkbildningen

Utbildningsnamn	Utbildningsanordnare	Kommun
Teckenspråks- och dövblindtolk	Fellingsbro folkhögskola	Örebro

Teckenspråks- och dövblindtolk	Västanvik folkhögskola	Leksand
Skrivtolk	Södertörns folkhögskola	Stockholm

Bilaga 3: Fastställda kvalitetskriterier 2021 som kvalitetsgranskningar utgår från

Yrkeshögskolan

Ledningsgruppens ledamöter har god kunskap om de kompetensbehov som finns inom yrkesområdet.

Ledningsgruppen säkerställer stark arbetslivsanknytning i utbildningens alla delar.

Ledningsgruppen arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Ledningsgruppen svarar för att systematiskt kvalitetsarbete bedrivs.

Utbildningens organisation och resurser ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningens pedagogik ger de studerande förutsättningar att nå utbildningens mål.

De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens.

Utbildningsanordnaren har god samverkan med LIA-arbetsplatserna.

LIA är en väl fungerande del av utbildningen.

De personer som anlitas som LIA-handledare har rätt kompetens.

Det finns ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Utbildningsanordnaren har ett värdegrundsarbete som utgår från mångfald, likabehandling och jämställdhet mellan könen.

Konst- och kulturutbildningar

Utbildningens organisering och praktiska genomförande ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningens pedagogiska genomförande ger de studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

Inom ramen för utbildningen sker samverkan med det omgivande samhället.

Utbildningens styrelse eller ledningsgrupp arbetar effektivt och tar ansvar för utbildningens utveckling.

Utbildningen karaktäriseras av ett systematiskt kvalitetsarbete.

Utbildningen fyller sitt övergripande syfte som konst- och kulturutbildning.

Utbildningsanordnaren bedriver arbete med breddad rekrytering och mångfald.

Utbildningen genomförs med hänsyn till hållbar utveckling.

Utbildningsanordnaren arbetar för att särskilt främja jämställdhet.

Tolkutbildningar inom folkbildningen

Utbildningens planering, organisering och praktiska genomförande ger deltagarna goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningens pedagogiska upplägg och genomförande ger deltagarna goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

De personer som anlitas i utbildningen för undervisning eller handledning har rätt kompetens.

Utbildningsanordnaren har rutiner för och arbetar systematiskt med validering.

Inom ramen för utbildningen sker samverkan med det omgivande samhället.

Utbildningen karaktäriseras av ett väl fungerande system för kvalitetsarbete.

Utbildningsanordnaren säkerställer att värdegrundsarbetet genomsyrar hela organisationen och utbildningen.

Bilaga 4: Enkätfrågor efter fördjupad respektive uppföljande kvalitetsgranskning

Fördjupad kvalitetsgranskning

1. Har instruktionerna inför kvalitetsgranskningen (t ex begäran om material och information om hur granskningen genomförs) varit lätta att förstå?
2. Myndighetens utredare var väl förberedda och pålästa om utbildningen vid granskningsbesöket.
3. Fördjupade kvalitetsgranskningar ska genomföras med ett gott bemötande. Har det varit annorlunda vid din granskning? I så fall, lämna gärna en kommentar.
4. Det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömningar av kvaliteten i utbildningen.
5. Myndighetens bedömning av kvaliteten i utbildningen utifrån kvalitetskriterierna överensstämmer med min egen uppfattning.
6. Mina förberedelser (ta fram underlag till myndigheten, översyn av befintliga rutiner och processer m m) i samband med den fördjupade kvalitetsgranskningen har i sig lett till att kvaliteten i utbildningen har höjts.
7. Resultatet av myndighetens fördjupade kvalitetsgranskning (rapport, beslut) har varit till hjälp för både oss som utbildningsanordnare och ledningsgruppen/styrelsen²³ i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen.
8. Har du förslag på förändringar eller annat som du anser är viktigt vid fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningar inom yrkeshögskolan/konst- och kulturutbildning/tolkutbildning inom folkbildningen?

Uppföljande kvalitetsgranskning

1. Har instruktionerna inför den uppföljande kvalitetsgranskningen (till exempel myndighetens begäran om material och information om hur den uppföljande kvalitetsgranskningen genomförs) varit lätta att förstå?
2. Myndighetens utredare var väl förberedd och påläst om utbildningen under intervjun.

²³ Inom yrkeshögskolan ska det finnas en ledningsgrupp för utbildning. Inom konst- och kulturutbildning ska det finnas en styrelse eller ledningsgrupp för utbildningen. Inom tolkutbildning inom folkbildningen finns enligt gällande förordning inget motsvarande krav. I enkäten till anordnare av tolkutbildning är frågan därav om anordnaren haft hjälp av resultatet av kvalitetsgranskningen.

3. Uppföljande kvalitetsgranskningar ska genomföras med ett gott bemötande. Har det varit annorlunda vid din uppföljande kvalitetsgranskning? I så fall, lämna gärna en kommentar.
4. Det är lätt att förstå vad som ligger till grund för myndighetens bedömning av vårt arbete med att utveckla kvaliteten i utbildningen sedan den fördjupade kvalitetsgranskningen.
5. Jag delar myndighetens bedömning av hur vi har arbetat med att utveckla utbildningen utifrån de identifierande utvecklingsområdena från den fördjupade kvalitetsgranskningen.
6. Mina förberedelser (ta fram underlag till myndigheten om genomförda förbättringar, översyn av hur rutiner och processer har utvecklats m m) i samband med den uppföljande kvalitetsgranskningen har i sig lett till att kvaliteten i utbildningen har höjts.
7. Resultatet av myndighetens tidigare fördjupade kvalitetsgranskning (rapport, beslut) har varit till hjälp för både oss som utbildningsanordnare och styrelse/ledningsgrupp²⁴ i arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen.
8. Resultatet av den uppföljande kvalitetsgranskningen kommer att vara till hjälp för både oss som utbildningsanordnare och styrelse/ledningsgrupp²⁵ i det fortsatta arbetet med att höja kvaliteten i utbildningen.
9. Har du förslag på förändringar eller annat som du anser är viktigt vid uppföljande kvalitetsgranskning av utbildningar inom yrkeshögskolan/konst- och kulturutbildning/tolkutbildning inom folkbildningen?

²⁴ Inom yrkeshögskolan ska det finnas en ledningsgrupp för utbildning. Inom konst- och kulturutbildning ska det finnas en styrelse eller ledningsgrupp för utbildningen. Inom tolkutbildning inom folkbildningen finns enligt gällande förordning inget motsvarande krav. I enkäten till anordnare av tolkutbildning är frågan därav om anordnaren haft hjälp av resultatet av kvalitetsgranskningen.

²⁵ Se ovan.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se